

Silta

Tamperelainen
seurakuntalehti

Maaliskuu 2024

 silta.fi

Tampereen
seurakuntien
pääsiäisen ajan
tapahtumia
tässä lehdessä

Ylikapellimestari
Matthew Halls:

Meistä tulee musiikkia

Sivut A 8–10

Kuva: Asta Kettunen

Ilkon kaavasta
on tullut
runsaasti
palautetta
Sivut A 4–5

Kuva: Kimmo Ahonen

Spiritualiteetti
– löytöjä
uskoon ja
merkitykseen
Sivut A 6–7

Kuva: Hannu Jukola

Vapaaehtoiset
tuovat paloja
Ukrainasta
Suomeen
Sivu A 14

PÄÄKIRJOITUS

Kirsi Airikka
päätoimittaja

Tampere 6.3.2024

Kokemuksellisuus kiinnostaa

Tässä lehdessä on juttu spiritualiteetista. Sillä on kristillisissä kirkoissa perinteisesti tarkoitettu hengellistä elämää ja etsintää, uskoa ja henkilökohtaista uskonnon harjoittamista.

Keskeistä on yksilön sisäinen näkökulma ja henkilökohtainen ulottuvuus uskoon ja elämäkatsomukseen. (Veli-Matti Salminen & Niko Huttunen: *Spiritualiteetti 2020-luvun Suomessa*, Kirkon tutkimus ja koulutus, 2022)

Erityisesti luonnon pitäminen pyhänä tai luonnossa liikkumisen kokeminen lähentymisenä Jumalaan tai johonkin korkeampaan ovat yleisiä ilmiöitä suomalaisten henkilökohtaisessa hengellisyydessä.

Spiritualiteetti kiinnostaa ihmisiä yhä enemmän, ja kokemuksellisuus ja auttaminen ovat yhä tärkeämpi osa hengellisyyttä. Moni haluaa kokea ja luoda oman elämänsä merkitystä sekä itse päättää, mikä on hänelle tärkeää – myös hengellisessä elämässä.

PyhiinvaellusTampere ja Aleksanterin kirkko ovat johdattaneet tamperelaisia luovaan monimuotoiseen spiritualiteettiin ja kehollisuuteen jo useita vuosia.

Luterilaisuuden kehollisia elementtejä ovat esimerkiksi virsilaulu, ylösnousu penkissä, polvistuminen alttarilla, ristinmerkin tekeminen ja öljyllä voiteleminen.

Pääsiäistä ajatellessa mieleen nousee muisto meksikolaisesta Taxco de Alarcón hopeakaupungista. Sen katunäkymiä hallitse-

// Ehtoollisessa olemme läsnä, ja nautimme leivän ja viinin. Koemme yhdessä jotakin, jota sanat eivät tavoita.

vat vaikuttavat, metallista valetut taideteokset, jotka kertovat pääsiäisen ristintiestä.

Vielä koskettavampi oli matkaoppaamme kertomus itseään ruoskivista ja painavia ristejä raahaavista ihmisistä, kun he eläytyvät Jeesuksen kärsimystiehen joka vuosi pääsiäisen aikaan.

Katolisten taxcolaisten eläytymisen tavat tuntuvat meistä jäyhistä suomalaisista ehkä melko vierailta. Totta kuitenkin on, että luterilaisessa pääsiäisenvietossakin on monia kehollisia elementtejä.

Elämme parhaillaan paastonaikaa. Paastossa voi kehollisuudenkin kautta tutkia, mitä elämässä on liikaa, ja mistä kenties voi luopua.

Ehtoollinen on vahva kehollinen pyhä toimitus, ja toinen luterilaisen kirkon sakramenteista kasteen ohella. Ehtoollisessa olemme läsnä, ja nautimme leivän ja viinin. Koemme yhdessä jotakin, jota sanat eivät tavoita. Kiirastorstai on yksi suosituimmista kirkkopyhistä, ja juuri silloin nautittu ehtoollinen on monille syvä, kehollinen ja hengellinen kokemus.

Vahvoja kokemuksia tarjoaa 25-vuotias Via Crucis – ristin tie -vaellusnäytelmä, joka palaa tänä vuonna Helsingin kaduille.

Yli 30 vuoden perinne on myös Tampereen Tesoman kirkon Via dolorosa -vaelluksella. Se tarjoaa kulkijalle kokonaisvaltaisen elämyksen kaikkien aistien välityksellä. Pääsiäisen vahvoja kokemuksellisia tapahtumia ovat myös Ristin tie -tilaisuudet, pääsiäisnäytelmä ja runsas konserttitarjonta Tampereen kirkoissa.

Merkityksellistä pääsiäistä! ♦

Maaliskuu

TULEVAT PYHÄT 10.3.–1.4.2024

10.3. Tarvehierarkian kärjessä

Nälkäisen Jumala: Kaikki katsovat sinuun, ja sinä annat heille ruuan ajallaan. (Ps. 145:15–16, Joh. 6:48–58)

17.3. Voimaannuttava katse

Maria koki, että Jumala katsoi häneen. Hänet nähtiin. (Ps. 113:1–8, Luuk. 1:46–55)

24.3. Palmusunnuntai: Kipua kohti

Jeesus matkaa kohti kipua, syyllisyyttä ja häpeää. (Jes. 50:4–10, Fil. 2:5–11)

28.3. Kiirastorstai; Viimeistä kertaa yhdessä

Viimeisiin kertoihin kuuluvat suru ja kiitollisuus. Jokin on loppumassa, jotta uusi voisi alkaa. (1. Kor. 10:16–17, Matt. 26:17–30)

29.3. Suuri perjantai: Hylätyn häpeä

Jeesus kantoi syyllisyyden, sairaudet, kuoleman. Mutta yksi oli ylitse muiden, hylätyksi tulemisen häpeä. (Jes. 53, Matt. 27:33–54)

31.3. Pääsiäinen: Totisesti nousi!

Kristus on ylösnoussut! Iloitkaa ja riemuitkaa! (Ps. 118:24, Matt. 28:1–8)

1.4. Pääsiäinen jatkokoon!

Jeesus on todella noussut kuolleista. Älkää pelätkö. Tämä ei ole aprillia. (Luuk. 24:34, Matt. 28:8–15)

Via dolorosa – elämyksellinen vaellus pääsiäisen tapahtumiin. Tesoman kirkko. Lisää sivulla B 3

RISTIN HÄPEÄ

Sigmund Freud sanoi ihmisen häpeävän itseään siksi, ettei usko olevansa rakastettu. Siksi ristillä riippuu syyllisyytemme lisäksi myös häpeämme. Syyllisyys ja häpeä ovat erilaisia: syyllisyyttä tunnet teoistasi, mutta häpeää siitä, millainen olet. Olisi helpompaa olla syyllinen kuin häpeissään. Häpeäsi huutaa: et kelpaa! Ristin juurella voit valita. Oma häpeäsi sanoo: sinä et koskaan riitä. Mutta Jeesus julistaa: sinulla on paikka ja merkitys. Risti kertoo: Olet rakastettu.

PALSTAN TEKSTIT: **Matti Huotari**

Kuva: Jussi Laitinen

HELMETI

Olin kestänyt kaiken, häpeää kestänyt en. Jätin taakseni kaupungin valot ja voittamisen. Minä unen läpi vajoan. Joku jätti höyhenen huoneeseen. Ja niin kuin jostakin kaukaa mä kuulisin kuiskauksen: Älä pelkää, älä pelkää. Sinä et pääse putoamaan. Rakastettu on oikea nimesi, ja tulee nimenäsi olemaan.

Juha Tapio

Kuva: Hannu Jukola

5 kysymystä

Tampereen seurakuntien Perheneuvonnan palveluja on pyritty uudistamaan siten, että etenkin parisuhteita rakentavat nuoret aikuiset ja pienten lasten vanhemmat pääsevät nopeasti avun piiriin.

Kuinka pitkä on Perheneuvonnan jono?

Kirkon perheneuvonta sai alkunsa vuonna 1944 Tampereelta, kun pastori Matti Joensuu laittoi ilmoituksen *Aamulehteen* ja kehotti eroaikaissa olevia pareja tulemaan keskustelemaan ennen mahdollista avioeroa.

1 Mistä johtuu, että perheneuvonnan kysyntä on vain kasvanut viime vuosina, Tampereen seurakuntien Perheneuvonnan johtaja Timo Tavast?

– Kirkon kriisiauttamiseen ja perheneuvonnan pari- ja perheterapeuttiin osaamiseen luotetaan laajasti. Yhteiskunnan palvelut eivät riitä vastaamaan ihmisten hätään, eikä kaikilla ole taloudellisia mahdollisuuksia hakeutua yksityisesti esimerkiksi pariterapiaan.

– Perheneuvonnallaan seurakunnat ovat onnistuneet luomaan palvelun, jonka kynnyks on matala. Tulijaa ei lähestytä tarkastelemalla, millainen on hänen katsomuksellinen taustansa, maksukykynsä tai vaikkapa diagnoosinsa. Sen sijaan olennaista on ihmisen, hänen elämänsä kokonaisuus ja lähisuhteidensa ilo ja kipu.

2 Millaisten ongelmien ja haasteiden kanssa ihmiset hakeutuvat perheneuvontaan?

– Useimmat asiakkaat painivat parisuhdeongelmien tai erokysymysten kanssa, mutta myös muun muassa vanhemmuus, seksuaalisuuden kysymykset, perheissä koetut traumaattiset

kriisit ja mielenterveyden ongelmat ovat asiakaslähtöisesti läsnä keskusteluissa. Parisuhteissa ydinhaaste ja suurin ilo kätkeytynee yhteyden ja erillisyyden paradoksiin: miten löytää turvallinen intiimi yhteys ja kuitenkin niin, että samanaikaisesti säilyy terve erillisyyttä?

3 Mistä asiakkaat tulevat ja kuinka he löytävät tiensä avun piiriin?

– Tampereen perheneuvonta palvelee käytännössä lähes koko Pirkanmaata: 60 prosenttia asiakkaista tulee Tampereelta ja 40 prosenttia muualta maakunnan alueelta. Toiminta on Pirkanmaan seurakuntien yhteistyön ansiota kunkin seurakunnan maksaessa kuntansa alueelta tulevien asiakkaiden käynnit.

– Meidät löydetään erityisesti verkkosivujemme kautta, mutta myös esimerkiksi seurakuntien työntekijät ja hyvinvointialueen perhepalvelut ovat tärkeässä roolissa välittäessään tietoa perheneuvonnan tarjoamasta tuesta.

4 Pitääkö apua tarvitsevien jonottaa pitkään, ja riittävätkö voimavarat kaikkien vastaan ottamiseen?

– On totta, että jono perheneuvontaan on ajoittain pitkä, eikä resursseja ole yhtään liikaa. Noin 530 000 ihmisen alueelle mahtuu paljon perheiden kipua, jota kirkon ei tule ohittaa. Samalla totta on se, että perheneuvonnan kautta Tampereen ja Pirkanmaan seurakunnat panostavat poikkeuksellisen merkittävästi perheiden, parisuhteiden

ja lasten turvallisen kasvuympäristön tukemiseen.

– Perheneuvonnan 80-vuotisjuhluvuonna asiakastyöhön on resurssoitu henkilöstöä enemmän kuin koskaan ennen. Palveluja on pyritty uudistamaan siten, että vakavissa perhekriiseissä ja painopisteeksi nostetuissa 18–40-vuotiaiden kohderyhmissä (parisuhteita rakentavat nuoren aikuiset ja toisaalta pienten lasten vanhemmat) avun piiriin pääsee nopeasti, parhaimmillaan parin viikon sisään yhteydenotosta.

– *Kirkon rahat* -ohjelmassa (MOT, YLE TV1 12.2.2024) esitetty väittämä kirkosta, joka leikkaisi erityisesti lapsilta, nuorilta ja heidän perheitään, ei osu Pirkanmaalla kohteeseensa, kun otetaan huomioon seurakuntien yhteinen sitoutuminen perheneuvontaan ja perheiden kriisiauttamiseen. Tämän uskon olevan seurakuntien tahtotila myös tulevaisuudessa.

5 Miten rohkaisisit ihmisiä hakeutumaan apua parisuhdeongelmiin?

– Etsikää apua ajoissa. Paljon on tehtävissä silloin, kun yhteyden langoista kaikki eivät ole vielä katkenneet. Ja toisaalta: koskaan ei ole liian myöhäistä. Ongelmat eivät aina ratkea, mutta kaikissa ihmissuhdekriiseissä – eronkin hetkellä – voi olla iso merkitys sillä, että löytyy kolmas, ulkopuolinen, joka kestää kuulla, ottaa vastaan ja luo kohtaamiselle tilan. ♦

Kirsi Airikka

Kirkolliskokouksen jäsenissä suuri vaihtuvuus

Kirkolliskokousedustajat seuraavalle nelivuotiskaudelle on valittu kirkolliskokousvaaleissa 13. helmikuuta. Valituista edustajista uusia on 60 eli lähes kaksi kolmasosaa. Suurin vaihtuvuus edustajissa on Tampereen ja Kuopion hiippakunnissa.

Valituista edustajista nuorin on 29-vuotias ja iäkkäin 74-vuotias. Edustajien keski-ikä on 54 vuotta, samoin kuin vuonna 2020.

Liberaaleiksi profiloituneet valitsijayhdistykset saivat niukan enemmistön (51 prosenttia) kirkolliskokouksen edustajanpaikoista.

Pappisjäsenten vaalissa liberaalit saivat enemmistön useimmissa hiippakunnissa, maallikkojäsenten vaalissa Helsingin, Espoon ja Porvoon hiippakunnissa.

– Kirkolliskokouksen vaihtuvuus on huomattava: nykyisistä kirkolliskokousedustajista jatkamaan valittiin vain 34. Myös sukupuolijakauma kirkolliskokouksessa tasoittui naisten osuuden kasvaessa, kertoo tutkija **Veli-Matti Salminen** Kirkon tutkimuksesta ja koulutuksesta.

Salmisen mukaan liberaalien ja konservatiivien asetelma keikahti aiemasta liberaalien eduksi.

– Kirjavassa valitsijayhdistysten joukossa liberaalit onnistuivat profiloitumaan tutuilla tunnuksillaan kuten Tulkaa kaikki, Avara kirkko ja Muutoksen tuuli, jotka puhuttelivat yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Tampereen hiippakunnasta kirkolliskokoukseen on valittu maallikkoedustajat:

- Kari Aakula (Keskustalainen seurakuntaväki)
- Matti Huomo (Kokoomuksen kirkolliskokousvaalin valitsijayhdistys)
- Leevi Karisalmi (Tampereen hiippakunnan kirkkodemarit)
- Tuomas Kauppinen (Avara kirkko)
- Katariina Kojo (Avara kirkko)
- Kalle Mäki (Tampereen hiippakunnan yhdistynyt seurakuntaväki)
- Matti Mäkinen (Tampereen hiippakunnan yhdistynyt seurakuntaväki)
- Seppo Parkkila (Kokoomuksen kirkolliskokousvaalin valitsijayhdistys)

Tampereen hiippakunnasta kirkolliskokoukseen on valittu pappisedustajat:

- Jari Kemppainen (Kirkon rakentajat)
- Karoliina Löytty (Avara kirkko)
- Heidi Pitkänen (Avara kirkko)
- Leena Sorsa (Avara kirkko)

Kirkolliskokoukseen valitaan vaaleissa 64 maallikkoedustajaa ja 32 pappisedustajaa.

Kirkolliskokous on kirkon ylin toimielin. Se käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta.

Kirkolliskokouksen uusi kausi on 1.5.2024–30.4.2028. Uusi kirkolliskokous kokoontuu ensimmäiseen istuntoviikkoonsa Turkuun 13.–17. toukokuuta. ♦

Yhteys koetaan tärkeäksi Uuden Verson toiminnassa

Yhteys muihin ihmisiin ja Jumalaan saavat ihmiset pysymään mukana Uuden Verson toiminnassa. Tämä käy ilmi seurakuntayhteisön verkossa ja messujen yhteydessä toteuttamasta palautekyselystä.

Suurin osa vastanneista kertoi tutus-

tuneensa viime vuoden aikana uusiin ihmisiin. Musiikki, pienyhteisöt, vapaaehtoisuus ja pyhäkoulut koettiin tärkeiksi. Monelle armolahjojen käyttö on innostavaa ja tärkeää.

Moni pitää saarnoista ja opetuksesta, osa toivoi niihin vielä lisää syvyyttä.

Keski-ikäisille ja teineille toivottiin lisää omaa toimintaa. Useat vastanneet halusivat nähdä messuissa vielä enemmän ihmisiä, rohkeita avauksia tai yllätyksiä.

Samoin toivottiin, että yhteisö suuntautuisi vielä rohkeammin sen ulkopuolelle ja auttaisi apua tarvitsevia.

Ilkon kaava-alueella on 45 tämän kokoista vettä läpäisemätöntä kohtaa, joita jokaista kohti tarvitaan kuutio imeytysmaata, havainnollistivat Maria Lähdeniemi, Sirpa Kuusela ja alueella asuva Harri Nurmi.

Kokonaiskuormitus ja sijoittelu huolettavat Ilkon rakentamisessa

Ilkon alueen tulevaisuudesta keskusteltiin Pelasteaan Pitkäjärvi -liikkeen järjestämän kaavakävelyn aikana helmikuussa. Yksi teemoista oli hulevesien käsittely, johon ei tilaisuuden järjestäjien mielestä ole kiinnitetty tarpeeksi huomiota.

Alueen aktiivien onkin tarkoitus järjestää Pitkäjärven vesistä kansalaisseurantaa, jotta sen tilasta saadaan selvyyttä.

– Kuka tietää vesistöalueen kokonaiskuormituksen, kysyi Vehmaisten osakaskunnan puheenjohtaja **Sirpa Kuusela**.

Hän kertoi vuonna 2013 tehdyssä Vatialan osayleiskaavan hulevesiselvityksessä todetun, ettei alueen maastossa voi järjestää hulevesien viivytystä tehokkaasti tiiviin maapohjan takia.

Pohjavesi on alueella korkealla. Kaavassa hulevesille on osoitettu kolme purkupistettä. Jos ylivuoto kasvaa padoilla, on jyrkissä rinteissä eroosiovaara.

– Täällä tapahtunut vaikuttaa myös Kaukajärveen. Vehmaisten osakaskunta onkin anonut rahoitusta sedimenttitutkimukselle.

– Meille luvattiin, että tonttien rakentajat huolehtivat pintavesien imeytyksestä. Kaikki rakenteet johtavat nykyään hulevesijärjestelmään, ja niiden käsittelyyn pitäisi olla nykyisen järven kokoinen allas, ihmetteli puolestaan osakaskunnan varapuheenjohtaja **Jussi Hietala**.

Hänen mukaansa hulevesien fosforiarvot ovat yllättävän isot.

– Onko Kangasalan kaupungin taholta tutkittu Pitkäjärveä, kun nyt meillä on tieto, että järvi on jo nyt hape-ton kymmenen metriin saakka, hän kyseli.

Vanhat puut vaarassa

Asukasyhdistyksen ja Kangasalan luonnon jäsen, Pelastakaa Kaukajärvi -yhdistyksen varapuheenjohtaja **Maria**

Lähdeniemi kertoi, että luontoselvityksen mukaan lähteitä ei kaava-alueella ole. Hulevesiselvityksestä kuitenkin löytyy lähdealue.

Myös puiden kaataminen tulevan asutuksen tieltä harmittaa. Lähdeniemen mukaan alueen vähäisetkin liito-oravat ovat vaarassa, jos kaadetaan vanhat korkeat puut, joista liito-orava voisi hyötyä.

”Eli hävitetään alkuperäinen vihreä ja laitetaan muutama pensas tilalle”, yleisön joukosta todettiin. Liito-oravan muistutettiin kuvastavan luonnon monimuotoisuutta.

Tampereen evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän omistamalle Ilkon alueelle on asemakaavaehdotuksen mukaan tulossa neljä kerrostaloa, arviolta 200–250 asukasta ja 99 pysäköintipaikkaa.

– Emme vastusta kaikkea rakentamista, vaan kyse on määrästä ja sijoittelusta, Lähdeniemi tähdensi.

Sopimuskomppanina on Jatke Pirkkanmaa -osakeyhtiö, joka muodostaa tontit ja huolehtii alueen jatkokehittämi-

Etenkin yhden kerrostalon sijoittaminen lähelle Tuulan Tupaa ja sen vieressä olevaa kivikaivoa ihmetytti kaavakävelyn osallistuneita.

sestä. Tekolammen alue on jäämässä seurakunnille. Alueen rakentamisen jälkeen seurakuntayhtymä on saamassa maa- vuokratuloina 100 000 euroa vuodessa.

– Seurakunnatkin tarvitsevat rahaa, ei tosin hädällä, ja jotakinhan tälle pitää tehdä, Kuusela totesi.

Saadaanko näköalatasanne?

Ilkon päärakennuksen kohtalo on epäselvä; sen osasta on ollut tarkoitus muodostaa liiketalohuoneisto, ja lopun paikalle on suunniteltu terassia. Kaavan on tarkoitus mahdollistaa näköalatasanne olemassa olevia rakenteita hyödyntäen.

– Pitäisin itse oikein hienona, mikäli nykyisestä salista avautuva maisema voisi olla näköalatasanteen muodossa edelleen olemassa. Toki tämä on yksi asioista, jotka tartentuvat kaavaprosessin edetessä, kommentoi Tampereen seurakuntien kiinteistöjohtaja **Heikki Päätalo**.

Kirkollisvalitus käsittelyssä

Sirpa Kuusela on myös Tampereen seurakuntien yhteisen kirkkovaltuuston ja Messukylän seurakuntaneuvoston jäsen. Hän teki viime vuoden lopulla oikaisuvaatimuksen yhteisen kirkkovaltuuston päätöksestä jatkaa kiinteistökehityssopimusta Jatke Pirkkanmaan kanssa, mutta vaatimus ei johtanut toimiin.

Kuusela on sen jälkeen tehnyt Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kirkollisvalituksen Ilkkoa koskevasta päätöksentekoprosessista. Hän arvioi valituksen ratkaisun ot-tavan aikaa vuoden verran.

– Olen myös ehdottanut seurakunnille, että voitaisiin etsiä muita vaihtoehtoja. Toivottavasti luontoarvot ale-taan ottaa huomioon myös teoissa, eikä vain pidetä kau-niita puheita.

Jukka Vetteranta ehdottikin perustettavaksi ryhmiä, jotka miettisivät alueen käytölle vaihtoehtoja.

Seurakuntien kesätyöpaikoihin nuorille runsaasti hakijoita

Tampereen seurakuntien kesätyöt 14–17-vuotiaille herättivät suurta kiinnostusta – hakemuksia vastaanotettiin 602 kappaletta.

– Rekrytointi alle 18-vuotiaiden töihin toteutettiin tässä laajuudessa ensimmäistä kertaa. Nuorten kesätyöille on

suuri kysyntä, kertoo henkilöstöasiantuntija Minna Muurinen.

Kahden viikon mittainen kesätyöjakso tarjoaa nuorelle mahdollisuuden saada ensikokemusta työelämästä ja työhausta. Kesätyöihin, joiden haku-aika päättyi 11. helmikuuta, tuli yhteensä 1342

hakemusta. Lisäksi marraskuussa toteutettiin yhteisen kasvatuksen kesätyöhaku.

Leirikeskusten kokien ja siivoojan paikkojen haku-aikaa on jatkettu 10. maaliskuuta asti.

Lisää: tampereenseurakunnat.fi/kesatyö

Ei aihetta päätöksen kumoamiseen

Tampereen seurakunnille asiasta on tullut runsaasti palautteita. Viime viikolla kokoontunut yhteinen kirkkoneuvosto totesi, etteivät kirkollisvalituksessa esitetyt näkökohdat anna aihetta kaavaehtoisien esisopimuksen voimassaoloajan pidentämisestä tehdyn päätöksen kumoamiselle.

”Asiasta oli käyty laajaa keskustelua aiemmin, ja päätöksentekoon oli osallistettu sekä seurakuntayhtymän luottamushenkilöitä että seurakuntalaisia ja kaupunkilaisia”, Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annetussa lausunnossa todetaan. ♦

Teksti ja kuvat: Asta Kettunen

Hulevesien hallintaan kiinnitettävä huomiota

Kangasalan kaupungille Ilkon asemakaavan muutoksesta saapui 39 muistutusta ja kuusi lausuntoa. Palautteissa otetaan esille muun muassa vastuullisuus, perinteet, luonto, kestävä kehitys, huoli Pitkäjärven veden laadusta sekä maisemalliset ja kulttuuriset arvot. Uuden kaavan mainitaan myös olevan Vatialan osayleiskaavan vastainen.

Yksi lausujista oli Tampereen kaupungin ympäristöpäällikkö Kati Skippari, joka monen muun tahon tavoin kiinnitti huomiota hulevesien käsittelyyn ja siihen liittyvän suunnittelun merkitykseen.

Kiinteistöjohtaja Heikki Päätalo toteaa hulevesien hallinnan ja käsittelyn olevan olennaista. Hänen mielestään on erinomaista, että prosessin aikana nousee esiin näkemyksiä asiasta.

– Hulevesien käsittely on myös seurakunnan toimesta nostettu erityisen huomion kohteeksi. Haluamme osaltamme varmistaa, että tähän liittyvä jatkosuunnittelu tehdään huolellisesti. Lammen vesitasapaino on Ilkontien peruskorjauksen vuoksi muuttunut ja tarvitsee lisää sinne johdettavaa vettä.

Hyvällä hulevesisuunnittelulla on Päätalon mukaan mahdollista huolehtia siitä, että kuormitus jyrkenteelle ja Pitkäjärveen ei muutu, ja samalla ratkaista lammen vesitasapaino niin, että lampi voi hyvin jatkossakin.

– Jättämällä tilanne nykyiselleen lammen tulevaisuus on uhattuna.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojelun lausunto ei hänen tulkintansa mukaan muuta kaavoituksen perustilannetta, mutta kiinnittää huomiota luonnon kannalta erityisen tärkeään yksityiskohtaan.

ELY-keskus suosittelee lausunnossaan vahvasti, ettei Vatialan osayleiskaavan suosituksesta hulevesien viivyttämiseksi poiketa ja arvokkaan kallioalueen kuivumista samalla edistetä. Keskus perää myös lepakkokartoitusta.

Päätalo huomauttaa, että palautteen arviointi on osa kaavoitusprosessia, jossa vastuu kuuluu ensisijassa Kangasalan kaupungille. Tampereen seurakuntien ja Kangasalan välillä ei kaavan nähtävillä olon aikana ole tapahtunut olennaista uutta.

– Tarkoitus on jatkaa palautehuomioiden prosessia edelleen.

Kuva: Kirkon Ulkomaanapu

Dorcas Uwamahoro joutui perheensä kanssa pakenemaan kotimaastaan Kongosta, mutta on saanut Kirkon Ulkomaanavun tuella mahdollisuuden jatkaa koulunkäyntiä pakolaisasutusalueella Ugandassa.

Yhteisvastuu tukee Ugandassa ja Suomessa

Dorcas Uwamahoro sai jatkaa koulunkäyntiä

Tämän vuoden Yhteisvastuukeräys tukee Kirkon Ulkomaanavun (KUA) katastrofirahastoa, joka tekee työtä Ugandassa kuudella pakolaisasutusalueella. Siellä asuu yhteensä 1,5 miljoonaa pakolaisena maahan tullutta ihmistä.

Heistä kolmasosa on kotoisin vuosikymmenien konfliktin runtelema Kongon demokraattisesta tasavallasta. Katastrofirahaston tuella autetaan esimerkiksi Nakivalen pakolaisasutusalueella eläviä pakolaisia ja paikallisia heikoimmassa asemassa olevia nuoria palaamaan kouluun.

Dorcas Uwamahoro, 17, on saapunut Ugandaan vuonna 2022. Lähtö tapahtui kesken koulupäivän, kun tuli tieto, että kapinalliset ovat hyökänneet Kongon itäosan Pohjois-Kivussa sijaitsevaan kotikylään.

Pako Ugandaan mullisti elämän täydellisesti. Nyt Nakivalen pakolaisasutusalueella asuva 11-henkinen perhe elää osin ruoka- ja käteisavustuksilla. Lisäksi Dorcas Uwamahoron opettajaisä ja maanviljelijä-äiti käyvät työskentelemässä paikallisten ihmisten omistamilla pelloilla saadakseen perheelle lisää syötävää.

Lasten koulunkäynti on perheen isälle, Jean Habiyaremyelle, 41, tärkeää. Siksi isä tekee kaikkensa pitääkseen tyttärensä koulussa. Koulunkäynti ei kuitenkaan ole aivan helppoa. Perheen rahat riittävät hädin tuskin ruokaan, joten koulumaksujen kanssa tekee tiukkaa.

Ugandassa opetus tapahtuu lisäksi maan virallisella kielellä englanniksi, jota Dorcas Uwamahoro ei ollut koskaan opiskellut kotona. Kongossa koulukieliä olivat swahili ja ranska.

– Kotona olin luokkani fiksuimpia. Opiskelin innoissani. Nyt koulu ei suju kovin hyvin, ja englannin oppiminen vie energiaa. Nälkäisenä on muutenkin vaikea oppia mitään, tyttö kertoo.

Hän on kuitenkin kiitollinen Kirkon Ulkomaanavulle, jonka kautta hän sai mahdollisuuden palata kouluun. Pakolaisille on jaettu muun muassa koulutarvikkeita paluun helpottamiseksi.

Suomessa tuetaan yksinäisiä nuoria

Yhteisvastuukeräyksen keräystuotoista 40 prosenttia lahjoitetaan Suomeen. Tänä vuonna 20 prosenttia ohjataan HelsinkiMission kautta yksinäisten nuorten tukemiseen.

Toiset 20 prosenttia jää evankelis-luterilaisille seurakunnille nuorten tukemiseen ja paikalliseen auttamistyöhön.

HelsinkiMission auttaa yksinäisiä nuoria tarjoamalla kriisi- ja keskusteluapua ympäri Suomen.

Joka kuudes nuori kokee tälläkin hetkellä yksinäisyyttä. Tilanne pahentui koronapandemian aikana eikä ole palautunut sitä edeltävälle tasolle. (HelsinkiMission School to Belong -yksinäisyyskysely 2023)

Yksinäisyys haittaa keskittymistä oppitunneilla sekä on yhteydessä liialliseen sosiaalisen median käyttöön, koulupoissaoloihin ja mielenterveysongelmiin. Yksinäisyyttä kokevista nuorista kolmannes ei tapaa ikätovereitaan koulun ulkopuolella viikoittain, edes verkossa. Tilanne on vakava.

Aina puhuminen lähipiirille ei kuitenkaan ole mahdollista. HelsinkiMission kautta 12–29-vuotias nuori voi hakea vapaaehtoista kaveriksi, jonka kanssa puhua luottamuksellisesti – tai ihan vain tehdä jotakin kivaa.

Apua tarjolla myös etänä ja ympäri Suomen

Lisäksi järjestö ylläpitää Nuorten kriisipistettä, jossa pääsee keskustelemaan ammattiauttajan kanssa maksutta, ilman pitkiä odotusaikoja, lähetettä tai diagnoosia. Yksinäisyyteen voi hakea apua, ja työntekijät on koulutettu siihen liittyvien kysymysten kohtaamiseen. Nuorten kriisipiste toimii fyysisesti Helsingissä, mutta auttaa etänä 12–29-vuotiaita ympäri Suomen.

Yksinäisyyttä vähentää myös HelsinkiMission School to Belong -ohjelma, joka toimii tällä hetkellä yli sadassa oppilaitoksessa ympäri Suomea.

Kaksikielinen ohjelma auttaa koulu yhteisöä tunnistamaan ja lievittämään nuorten kokemaa yksinäisyyttä ja tarjoaa työkaluja yhteisöllisyyden lisäämiseen. Niissä kouluissa, joissa ohjelma toimii, nuoret kokevat voivansa vaikuttaa omaan yksinäisyyden tunteeseensa entistä paremmin. ♦

Nuoria voi tukea Yhteisvastuukeräyksen kautta verkossa, osoitteessa tampereenseurakunnat.fi/yhteisvastuu tai osallistumalla paikallisiin tapahtumiin ja lipaskeräyksiin.

Kuva: Hannu Jukola

Hengellisen ohjauksen pastori Jussi Holopainen (vas.), ikonimaalari, pastori Vesa Fabrin ja Aleksanterin kirkon pastori Riikka Mattila iloitsevat Ikonipolusta, joka avattiin 4. lokakuuta Aleksanterin kirkkoon. Vaelluksen pääikoni *Ylös-noussut Kristus Emmauksessa* toimii vaelluksen lähtöpisteenä. Ikonipolusta voi lukea lisää viime lokakuun Sillasta: siltalehti.fi/nakoislehti/ 2023

Spiritualiteetti on matka omaan hengelliseen elämään

Maailmassa tapahtuu tällä hetkellä isoja nytkähdyksiä, ja elämme saranakohtaa poliittisessa tilanteessa ja luomakunnassa. Muutoksia on nähtävissä myös ihmisten hengellisessä elämässä.

Spiritualiteetti kiinnostaa ihmisiä yhä enemmän, ja kokemuksellisuus ja auttaminen ovat yhä tärkeämpi osa hengellisyyttä. Tätä mieltä ovat Aleksanterin kirkon pappi **Riikka Mattila** ja hengellisen ohjauksen pastori **Jussi Holopainen**, jotka molemmat työskentelevät Tampereen seurakunnissa.

Holopainen pohtii ihmisten hengellisyydessä tapahtuneita käännoksiä – esimerkiksi kääntymistä subjektiin – itseen – sekä kehollisuuteen.

– Ihmisellä on tarve tutkia, kokea ja luoda oman elämänsä merkitystä. Moni haluaa itse päättää, mikä on hänelle tärkeää – myös hengellisessä elämässä. Toinen käänne korostaa henkisyyskehollisuutta ja holistisuutta, kokonaisvaltaisuutta.

Riikka Mattila arvelee, että spiritualiteetti on alkanut kiinnostaa ihmisiä uudella tavalla myös nykyisen elämäntavan vuoksi. Ihmiset kokevat kuormittuneisuutta kiireen, informaatiotulvan, ruutuajan ja jatkuvien muutosten oravanpyörässä.

– On tutkittu, että näille ilmiöille nousee vastavoima eli ihmiset kaipaavat jotakin yksinkertaisempaa ja toisaalta syvempää elämää. Luonnossa liikkuminen, hiljentyminen, lepo, kulutuksen vähentäminen ja down shiftaaminen kiinnostavat.

Etsimistä ja löytämistä

Spiritualiteetilla on kristillisissä kirkoissa perinteisesti tarkoitettu hengellistä elämää ja etsintää, uskoa ja henkilökohtaista uskonnon harjoittamista. Keskeistä on yksilön sisäinen näkökulma ja henkilökohtainen ulottuvuus uskoon ja elämäntutkimukseen. (Veli-Matti Salminen & Niko Huttunen: *Spiritualiteetti 2020-luvun Suomessa*, Kirkon tutkimus ja koulutus, 2022)

Spiritualiteetin kannalta merkitykselliseksi on muodostunut arkinen tai käytännön tekeminen, kuten luonnossa liikkuminen, hiljaisuuteen vetäytyminen tai ihmisten auttaminen.

Erityisesti luonnon pitäminen pyhänä tai luonnossa liikkumisen kokeminen lähentymisenä Jumalaan tai johonkin korkeampaan ovat yleisiä ilmiöitä suomalaisten henkilökohtaisessa hengellisyydessä.

Sekä luontosuhde että kirkon aktiivisen ympäristö- ja tasa-arvotyön kannattaminen liittyvät varsin vahvasti auttamishaluun. (*Uskonto arjessa ja juhlassa. Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2016–2019*, Kirkon tutkimuskeskus, 2020)

Aarteita myös kirkon perinteessä

Moni miettiikin, onko kirkko hereillä uudessa käännohkodassa ja pystyykö se tarjoamaan ihmisille mahdollisuuksia näkökulman muutokseen ja omaehtoisen hengellisyyden harjoittamiseen. Myös Mattila ja Holopainen ovat pohtineet asiaa.

– Ihmiset itse kokevat, tutkivat, etsivät, löytävät ja elävät hengellistä elämää todeksi. Siinä kysytään kirkolta luottamusta, koska siinä ei voi tietää, mitä ihmisessä tapahtuu. On vain luotettava, että Henki ohjaa, ja ihmiset itse löytävät, mieltii Holopainen.

Molemmat korostavat, että kristillisessä ja luterilaisesta perinteessä on monia ”hengellisiä aarteita”, joita kannattaa nostaa esiin. Esimerkiksi 1200-luvulla eläneen fransiskaaninimunki Franciscus Assisilaisen elämäntavassa on paljon sellaista, josta nykyihminen voisi ottaa oppia. Myös 1980-luvulla Suomessa aloittanut Hiljaisuuden liike on tarjonnut monipuolista toimintaa spiritualiteetin harjoittamiseen jo vuosikymmeniä.

– Luterilaisessa elämässä olemme tosi korostetusti Sa-

nan kirkko, ja uskonnon harjoittamisen kehollisuus on ollut aika vähäistä. Nykyisin se kuitenkin kiinnostaa ihmisiä, sanoo Mattila.

– Kehollisuudessa ollaan enemmän läsnä, ja se tuo ihmisen tähän paikkaan ja hetkeen – sen sijaan, että on monessa paikassa yhtä aikaa esimerkiksi sosiaalisen median välityksellä, sanoo Holopainen.

– Keho ymmärtää ihan toisella tasolla kuin ajatus ja oivallus, mieltii Mattila.

– Keho myös rukoilee, silloinkin kun ihminen ei sitä välttämättä edes tajua, lisää Holopainen.

Sanasta lihaksi

Luterilaisuuden kehollisia elementtejä ovat esimerkiksi virsilaulu, ylösnousu penkissä, polvistuminen alttarilla, ristinmerkin tekeminen ja öljyllä voiteleminen. Laskeamisen jälkeen paastonajan alkaessa moni ottaa otsaansa tuhkaristin.

– Myös ehtoollinen on kehollinen ja tärkeä. Olemme läsnä, ja nautimme leivän ja viinin. Koemme yhdessä jotakin, jota sanat eivät tavoita, mieltii Mattila, ja viittaa myös tutkimuksiin, joissa ihmiset ovat kertoneet ehtoollisen tärkeydestä.

– Samoin moni on kertonut, että se, mitä jumalanpalveluksesta on jäänyt mieleen, on usein jotakin visuaalista tai liittyy kehollisuuteen, ei niinkään siihen, mitä joku sanoi, hän lisää.

Jussi Holopaisen mukaan monimuotoista spiritualiteettia on toki osattu elää todeksi luterilaisessa kirkossa muun muassa lasten, kehitysvammaisten ja muistisairaiden ihmisten kanssa.

– Toiminta on kehollista, kokonaisvaltaista, saavutettavaa, ja siinä ovat usein kaikki aistit käytössä.

Holopainen huomauttaa, että ruumis on teologian keskiössä. Paluu kehollisuuteen ei lopultakaan ole kaukana.

– Sana tuli lihaksi, ristillä oli ruumis, myös ruumis nousi kuolleista. Ilman ruumista ei olisi evankeliumia.

Riikka Mattilan mukaan kehollisuuteen liittyy myös palvelu.

– Martti Luther puhui palvelemisesta. Hengellistä elämää ovat myös koskettaminen, antaminen ja lähimmäisen palveleminen.

Kuva: Hannu Jukola

Paasto on kehollinen kokemus

Elämme parhaillaan paastonaikaa. Paastossa voi kehollisuuden kautta tutkia, mitä elämässä on liikaa, ja mistä kenties voi luopua.

Esimerkiksi kirkon Ekopaasto on hyvä tapa liittyä vuosituhantiseen perinteeseen. Moni viettääkin paastoa kulutustottumusten muutosten ja ympäristösyiden takia.

– Moni myös huomaa, että paastossa ei olekaan kyse ikävästä asiasta ja kieltäytymisestä, vaan toipumisesta, kokonaiseksi tulemisesta ja itseemme palaamisesta, miettii Holopainen.

Pääsiäisen kehollinen kokemus on myös kiiristorstain jumalanpalvelus, joka on yksi suosituimmista kirkkopyhistä.

– Siinä eletään kehollisesti läpi viimeinen ehtoollinen. Sitten alttari puetaan mustaan, kertoo Mattila.

Luovia kokeiluja Aleksanterin kirkossa

Aleksanterin kirkossa on käytetty kirkkotilaa luovasti spiritualiteetin ja kehollisuuden harjoittamiseen jo useita vuosia. Siellä voi kulkea ympäri kirkkoa rukousalttareilla ja Ikonipolkua pitkin, pitää Godfulness-lepohetkiä ja osallistua hiljaisuuden joogaan. Ovet ovat auki päivittäin maanantaita lukuun ottamatta.

Kirkossa on jopa yövytty.

– Kaikki tämä on kokeilevaa hengellisyyttä. Kaikki ei ole loppuun asti viilattua, ja siksi spiritualiteetti tulee lähelle leikkiä. Voisiko ihmisiä helpottaakin ajatus, että kaiken ei tarvitse olla totisen vakavaa, pohtii Holopainen.

Mattila ja Holopainen sekä joukko Tampereen seurakuntien työntekijöitä ja vapaaehtoisia ovat suunnitelleet laajan spiritualiteetti-ohjelman Kirkon juhlille toukokuussa.

Aleksanterin kirkossa voi tutustua ja osallistua muun muassa hiljaisuuden joogaan, meditatiiviseen valokuvaukseen, ignatiaaniseen raamattumietiskelyyn, hiljaiseen rukoukseen, pyhiinvaellukseen ja Godfulness-messuun. Ikonipolku antaa mahdollisuuden omaehtoiseen hiljentymiseen pyhien kuvien äärellä.

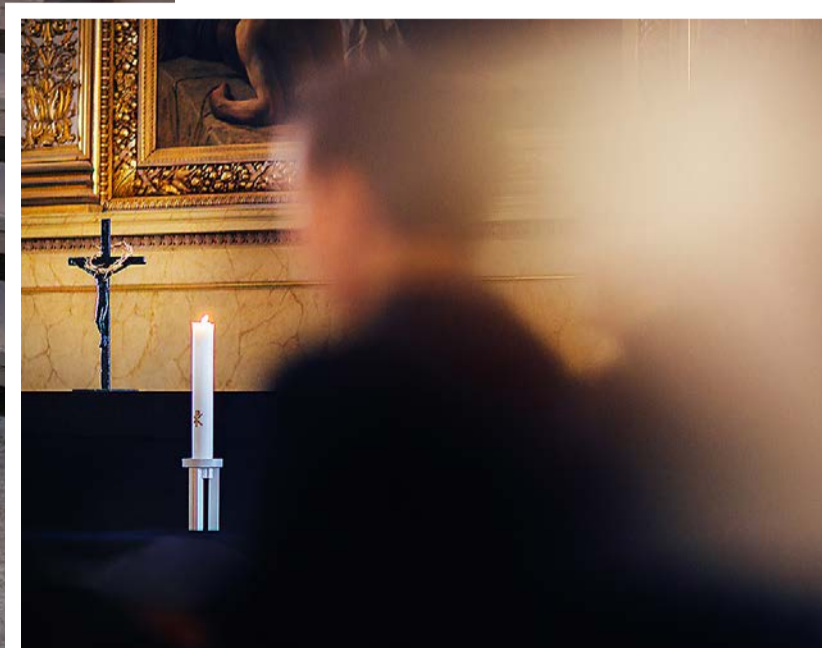
Teemat yhdistyvät päätöskeskustelussa, jossa käsitellään spiritualiteetin kolmatta käännettä. Siinä pohditaan, millaisia ikkunoita planetaarinen ja ekososiaalinen käsitys ihmisestä ja todellisuudesta avaa monimuotoiseen spiritualiteettiin.

– Voidaan puhua nousevasta ilmiöstä, ekososiaalisesta eläin- ja kasvikänteestä, jossa ihmisen ja muun ei-inhimillisen välinen suhde aletaan nähdä eri subjektien välisenä kumppanuussuhteena. Entäpä jos kasvit ja eläimetkin vuorovaikuttavat, oppivat ja jopa rukoilevat, miettii Holopainen. ♦

Kirsi Airikka

Spiritualiteetti-tapahtumat 17.–18.5. Aleksanterin kirkossa. Koko ohjelma: kirkonjuhlalat.fi

Hiljaisuuden joogassa keskeistä ovat armollisuus ja Jumalan rakkaus. Kehon ja mielen harjoituksissa avaudutaan hiljaisuudelle, joka antaa tilaa Jumalan läsnäolon kokemiselle.

Kuva: Jani Laukkanen

Kiiristorstain jumalanpalvelus on yksi suosituimmista kirkkopyhistä. Se on kehollinen kokemus, jossa eletään viimeinen ehtoollinen sekä nautitaan leipä ja viini. Sitten alttari puetaan mustaan.

MUSIIKISTA VÄLITTYVÄ LÄMPÖ LUO TOIVOA

Tampere Filharmonian ylikapellimestarille ja taiteelliselle johtajalle Matthew Hallsille musiikki on osa jokaista päivää, yhteisön rakentaja, arjesta irrottaja ja lohduttaja. Parhaillaan Halls harjoittelee kuoron ja orkesterin kanssa passiota kiirastorstaille. Kirkkomuusikkona Englannin kirkossa aiemmin työskennellyt Halls näkee hiljaisen viikon matkana pimeästä valoon. Se kuuluu musiikissakin.

TEKSTI: **Elisa af Hällström** KUVAT: **Hannu Jukola**

Tapaamiseen Halls tulee vauhdikkaasti ja hyväntuulisena. Hän on hionut orkesterin kanssa perjantaikonserttia koko päivän, minkä jälkeen on vielä puitu tuntemuksia. Uuden luotsin ja soittajien yhteisen sävelen löytyminen on tärkeää.

– On ensimmäinen vuosi paikallisen sankarin jälkeen. Se on haastavaa missä tahansa yhteisössä. Nyt yritämme tutustua ja luottaa toisiimme. Pitää vaalia ihmissuhteita ja rakentaa yhdessä yhteenkuuluvuuden tunne, Matthew Halls sanoo.

Halls on johtanut orkestereita pitkin maailmaa. Tampereelle hänet on nyt alkuun pestattu kolmivuotiskaudelle.

– Tänne oli mukava tulla, Halls hymyilee.

Harjoituksista välittyä keskittynyt tekeminen. Johtaja puhuu lempeällä äänellä, juoksahtaa keski-permannolle kuuntelemaan, neuvoa soittamaan tikan lailla, ja kun jostain kaikuva remontti saa soittajat yhtymään poran melodiaan, näyttäyty tunnelma rentona.

Kun Hallsin käsi nousee päättäväisesti alhaalta ylös vaatien fortea puhaltajilta ja värisevät sormet haluavat vibratoa jousilta, kiinnittyy huomio siihen, ettei tahtipuikkoa ole. Vanhan musiikin kasvatillehan se on oikeastaan tavallista.

– Uskon vahvasti käsien voimaan. Tykkään käyttää käsiäni ilmeikkäästi. En oikein pidä siitä, että minulla on jotain kädessäni. Jos orkesteri pyytäisi käyttämään puikkoa siksi, että selkeys puuttuu, harkitsisin, Halls sanoo.

Perjantaikonserteissa on kuultu tarkkaa ja herkkää soittoa. Kamarimusiikin tuntua on ollut etenkin silloin, kun hiuksenhienoiksi visualisoidut pianissimot ovat salvanneet kuulijan hengityksen.

Lempiaiheiden äärellä

Ehdotan, että kamarimusiikkimainen ote on oleellisen sinfoniaorkesterityössäkin.

– Ehdottomasti! Ajatellamme paljon näitä asioita harjoitellessamme, vahvistaa Halls.

Hän kertoo keskittyvänsä laululinjaan.

– Musiikki on rivien laulamista. Kautta historian

muusikot ja musiikinkirjoittajat ovat olleet yhtä mieltä siitä, että ollakseen paras pitää kuunnella parhaita ihmisääniä. Laulajilla instrumentti on luonnollinen osa kehoa, osa tuntevaa kokonaisuutta. Mitään ei lisätä olkapäälle tai laiteta huulille. Tunnereaktion ja yhteyden raja on suora, hän selvittää.

Soittajakin voi tutkia konsonantit, aksentit, kirjaimet ja äänteet, ei vain sanoja.

– On lukemattomia tapoja värittää nuotteja. Miten aloitamme, ja ehkä tärkeämpää, miten viimeistelemme ne. Ei ajatella vain perusteita eli työntäkö tai vetäkö jousia kielellä, vaan nuotin muotoakin. Miten eleet on tehty, ja yhdistämme nämä.

Ihmisiäni on Hallsille rakkain instrumentti.

”On erittäin kaunis ajatus, ihana filosofia, että maailman-kaikkeudessa on taivaallinen, melkein kosminen resonanssi.”

– Suuri osa työstäni on saanut innoituksensa taustani laulajana. Minulle on luontevaa laulaa harjoituksissa ja jakaa muusikoiden kanssa ajatuksia siitä, mitä laulaja tekisi ja mitä toivon viulistin tekevän.

Entä kuka on hänen lempisäveltäjänsä?

– Rakastan Bachia ja Sibeliusa. Ehkä sillä on siis jotain tekemistä JS:n kanssa, hän hauskuuttaa viitaten säveltäjien nimikirjaimiin.

Vanhaa ja tulevaa

Toivon monen kuulevan, kun Matthew Halls puhuu pitkiä ja punnittuja lauseita musiikista. Onneksi hän pitää opettamisesta. Syksyllä Talent Norge -kapelli-

mestariohjelman opiskelijat olivat Hallsin assistentteina, ja taannoin vieraillessa oli kapellimestarioppilaita Sibelius-Akatemiasta.

– He voivat puhua kanssani musiikista ja johtamisesta, Halls kuvailee.

Myös paikallisen nuorison musiikkikasvattaminen on sydämellä. Viime vuonna orkesterin toimintaan osallistui eri tahojen kautta yli 20 000 lasta ja nuorta opettajineen. Se on noin neljännes orkesterin vuosittaisista kuuliijoista.

– Tarvitsemme tulevaisuudessakin yleisöä ja muusikoita, Halls muistuttaa, ja nostaa ohjelmasuunnittelun yhdeksi tärkeimmistä tehtävistään.

Halls on etsinyt teoksia, joita ei kymmenen vuoden sisään ole kuultu Tampereella. Kuluvan kauden päättää Gustav Mahlerin kuorosinfonia *Ylösnousemus*. Sitä ennen brittikapellimestari James MacMillan johtaa musiikkia häntä innoittaneilta säveltäjiltä, kuten Benjamin Brittenin *Sinfonia da Requiem*.

– Tapahtuman pitää aina olla vastustamaton. Ja, kuten morsiamella: jotain vanhaa ja jotain uutta. Yksi jalka musiikin kaanonissa, toinen tulevassa. Klassikoista pyyhimme pölyjä, Halls linjaa.

Listalla on säveltäjä Ralph Vaughan Williams, kirkkoherran poika, jonka suhde uskontoon oli monimutkainen.

– Hän uskoi, että ennen elämää on musiikkia. Elämässä pyrimme voittamaan musiikin tekemisen vaikeudet. Lopussa näemme vaikeuksien tavoittelun ja meistä tulee jälleen musiikkia. On erittäin kaunis ajatus, ihana filosofia, että maailmankaikkeudessa on taivaallinen, melkein kosminen resonanssi.

Halls on huomannut, miten äänen värähtely, ääniaallot vaikuttavat.

– Kun tunnemme ne, ne herättävät meidät välittömästi. Musiikki on välitöntä viestintää, tunteensiirtoa, kielten ja kulttuuristen rajojen muotoa. Miksi se liikuttaa ja vaikuttaa niin paljon? Pidän sitä mieluisesti arvaamattomana ja alistun täydellisesti siihen toisiaan, etten ehkä koskaan löydä vastausta.

Yllättävä Bach

Kiirastorstaina kuullaan J. S. Bachin *Johannes-passio*, kärsimysnäytelmien klassikko vuodelta 1724. Haas- ➔

Tampere Filharmonia on tuomassa kuulolle jotain vanhaa, jotain uutta ja yllättävää. Matthew Hallsin kolmivuotis-kaudesta meneillään on ensimmäinen.

MATTHEW HALLS

Olen aina onnellinen johtaessani. Toivon, että saan loppuelämässäni tehdä asioita, joita rakastan, kapellimestari Matthew Halls sanoo.

tavimmaksi Halls kokee yleisesti suurteoksen harjoittamisen ja soitinryhmien liittämisen yhteen. Pitkä rakenne on kiehtova ja tarina koskettava.

– Koko nuotti on suosikkikohtani! En ajattele sitä 15 erillisenä osana. Jokaisessa aariassa, jo ensimmäisissä tahdeissa ja kuoro-osuudessa Bach osuu, kutsuu kertomukseen. Siitä hetkestä alkaen olet matkalla.

Bach on usein hätkähdyttänytkin.

– Aina, kun kuulen Bachin aarian tai resitatiivin, ajattelen, miten en ole koskaan kuullut tätä ennen. Se on niin uusi ja täysin erilainen kuin aiemmin kuulemani, Halls pyörittelee silmiään ja lisää: Tästä syystä Bach on erityinen.

”Luterilaisuus oli Bachille perustavanlaatuisen tärkeää.”

– Bach on ehdottomasti kaikkien muusikojen isoisoisä. Näyttää siltä, että hän selvitti kaiken. Se kaikki näyttää tulleen korkeammasta lähteestä, naurahtaa Halls.

Johanneksen libretossa on Raamatun säkeitä sekä monien kirjailijoiden tekstejä.

– Luterilaisuus oli Bachille perustavanlaatuisen tärkeää. Oli uskova muusikko tai ei, voimme liittyä syvällä istuneeseen vakaumukseen, joka ajoi ja innosti häntä ihmisenä ja muusikkona, Halls miettii.

Hiljaisen viikon musiikkia hän pitää paikoin synkkänä, mutta heijastavana.

– Valitusvirret vievät minut aivan toiseen paikkaan ja pakottavat pohtimaan kärsimystarinan pimeyttä. Siirtymä

pitkäperjantain ja pääsiäissunnuntain välillä on järjestyttävä. Se on kivinen kyyti, josta tullaan valoon. Näen sen kerta-kaikkisen inspiroivana. Se on aina matka, josta nautin ihmisenä ja muusikkona.

Vaikuttavat kirkot

Halls käy töissä Englannin maaseudulta, jossa hänen kanssaan asuvat vaimo ja 6-, 4- ja 2-vuotiaat pojat.

– Yleensä hiljennymme pääsiäiseen kotona. Koronan jälkeen pääsiäisperinteistämme on tullut perheperinteitä. Tosin nyt isä on taas tien päällä aika paljon, hän sanoo.

Kapellimestarityön lisäksi Halls on aiemmin muun muassa opettanut Oxfordissa ja työskennellyt kirkkomuusikkona Englannin kirkossa. Hän on toiminut urkurina, kosketinsoittajana, laulajana ja kuoronjohtajana.

– Olen aina rakastanut mennä katedraaleihin illalla. Niissä on ajatuksia herättävä tunnelma. Tietysti urkurina aloin heti pitkäperjantain messun jälkeen yhdeltätoista yöllä harjoitella pääsiäissunnuntaita varten. Pääsiäisviikko on vuoristorataa ja melko haastava muusikolle.

Tampereen kirkoista Halls on tutustunut Tuomiokirkkoon.

– Olimme päättämässä, onko se tila, jossa näemme osan ohjelmastamme. Olin vaikuttunut upeista taideteoksista, ja siitä, kuinka rauhallinen rakennus on, vaikka se on keskustassa, Halls kertoo.

Tuomiokirkkoseurakunnan kanttori **Esa Toivolasta** Tampere Filharmonian kaavailu parantaisi Tuomiokirkon musiikkielämää.

– Kulttuurillisesti ajateltuna kirkkoihin pitää saada orkesterikonsertteja. Sellainenkin musiikki on hyvää, jolle ei muuten ole tilausta Tampere-talossa, hän sanoo.

Aikataulujen vuoksi kirkkokonserttia ei saatu tälle kaudelle.

– Meillä on ihana sali, mutta jotkut suurista pyhistä kapaleista ovat sellaisia, ettei ole tyydyttävää tehdä niitä kuin kirkossa. Johannes olisi tietysti ollut sellainen, Halls tiivistää.

- Syntynyt vuonna 1975
- Tampere Filharmonian ylikapellimestari ja taiteellinen johtaja
- Opiskeli urkujensoittoa Oxfordin yliopistossa, tykkää polkujuoksusta
- Hallsin isä harrasti urkujensoittoa ja äiti kuorolaulua
- Tähtihetki: Maailmankuulun kapellimestarin Nikolaus Harnoncourtin estettyä Halls kutsuttiin johtamaan Concertus Musicus Wien -orkesterin konsertti.

Toivon tuoja

Taide tutkitusti vähentää fyysisiä ja psykologisia oireita. Tämä on kristallinkirkasta Hallsillekin.

– Saan suuresti lohtua musiikista. Se on tapa irrottaa arkihaasteista ja ikävien uutisten tulvasta. Uskon musiikin kykyyn hoitaa.

Musiikki tuo yhteen, vähentää yksinäisyyttä ja rakentaa yhteisöä.

– On hämmästyttävää, kun 2000 ihmistä salissa vain ovat hiljaisuudessa. Jo tähän osallistuminen on puhdistavaa, tärkeää ja korvaamatonta kehityksessämme, Halls tähdentää.

Hänestä on sääli, jos epäterve yhteiskunta ei ole kosketuksissa taiteen kautta välittyvään lämpöön.

– Uskon intohimoisesti, että taide voi auttaa hädässä ja kärsimyksessä. Kuulostaa hirvittävän yliromantisoidulta, mutta tulokset puhuvat puolestaan. Musiikki on toivomme. ♦

J. S. Bach: Johannes-passio Tampere-talossa torstaina 28.3. klo 19. Tampere Filharmonia, Tampereen Filharmoninen kuoro, solistit. Johtaa Matthew Halls. Teosesittely alkaa tuntia ennen konserttia.

Talviveisuutapahtuman teemana uni ja musiikki

Talviveisuista eli valtakunnallista körttitapahtumaa vietetään viikonloppuna 9.–10. maaliskuuta Pispalan kirkolla. Ohjelmassa on veisuuta, esitelmiä, konsertteja ja seuroja.

Yksi luennoijista on lääketieteen tohtori, uni- ja musiikkilääkäri **Miikka Peltomaa**, joka osaa kertoa erikoisalojensa hyvistä vaikutuksista.

– Elämä on aika kovaa kyytiä, joka kuluttaa meitä. Siksi pitää päästä huoltokäynnille. Yö on se hetki vuorokaudesta, jolloin koko elimistöä huolletaan, kertoo Peltomaa *Sillan* haastattelussa tammi-kuussa 2020.

Kautta aikojen ihmiset ovat kokoontuneet yhteen kuuntelemaan musiikkia. Musiikin vahvaa vaikutusta todistaa myös tutkimus.

– Korvalääkärinä tarkastelen tietysti musiikkia myös kuuloaistin ja aivojen näkövinkkelistä. Moderneilla toiminnallisilla aivokuvantamismenetelmillä on todettu, että aivoissa on kuin ilotulitus musiikin ja kuuloaistin vaikutuksesta, sanoo Peltomaa.

Lauantai-ilta päättyy elokuvaseuroihin, joka on avaus uudelleen seuraperinteeseen. Lauantai- ja sunnuntaina on mahdollista kuulla Herättä-

Kuva: Hannu Jukola

Miikka Peltomaa luennoi Talviveisuutapahtumassa 9.3. kello 14 Pispalan kirkossa. Peltomaan haastattelu: siltalehti.fi/näköislehti/ 1/2020

jä-Yhdistyksen valtakunnallista kuoroa, jota johtaa tamperelainen musiikkityön asiantuntija, kanttori Petra Perttula.

Sunnuntain 10.3. Aamuveisuut veisataan Jaakko Löytyn johdolla kello 10. Messu alkaa kello 11, ja saarnan pitää Urpo Karjalainen, ja liturgina toimii Jaana Rantala. Musiikista vastaavat kanttori Tarja Laitinen ja Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro.

Ohjelma: tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/harjun_seurakunta

Tesoman naistenpäivä voimauttaa

Naistenpäivää vietetään lauantaina 9. maaliskuuta kello 10 alkaen Tesoman kirkolla.

– Tapahtuma alkaa koronan jälkeen uusin voimin. Päivä on tarkoitettu kaikenikäisille naisille, ja teemana on Tunne itsesi – löydä voimavarasi, kertoo Harjun seurakuntapastori **Sari Paavilainen**, joka toimii päivän emäntänä.

Puhujavieraaksi saapuu terapeutti, työnohjaaja ja kouluttaja Päivi Niemi. Hän puhuu voimavaroista, jaksamisesta sekä stressin ja tunteiden säätelystä.

– Päivi on tunnettu kouluttaja ja kirjailija, jonka luennoilta saa hyviä oivalluksia. Ja vaikka syvissä vesissä välillä piipahdetaankin, raikuu luennoilla myös hersyvä nauru. Luvassa on elämänmyönteistä ja rohkaisevaa settiä, kertoo Paavilainen.

Päivän toinen puhuja on Harjun seurakunta-

pastori, rovasti ja työnohjaaja Jaana Rantala, joka pohtii ihmisen historian vaikutusta siihen, miten hän tulkitsee elämän tapahtumia, helposti itseään soimaten. Hän antaa eväitä ja välineitä itsemyötätunnon löytämiseen.

Tarjolla on myös voimaannuttavaa musiikkia, ja sitä naistenpäivänä tarjoilevat kanttori Sanna Ketola ja Ninni Rosenberg.

Tapahtumassa esitellään myös Mummon Kammarin toimintaa. Aamuhartauden pitää Leena Jalakanen, Harjun seurakunnan johtava kappalainen.

Tarjolla on ohjelman lisäksi hyvää ruokaa. Lounaan hinta on 10 euroa.

Ohjelma ja ilmoittautuminen: tampereenseurakunnat.fi/seurakunnat/harjun_seurakunta/toimintaa

Keskustelua kaikkien naisten Tampereesta

Kaikkien naisten Tampere -keskustelutilaisuus järjestetään naistenpäivänä 8. maaliskuuta pääkirjasto Metsossa.

Millaista naiseus on supervoimana ja kuinka naiseuden moninaisuus näkyy Tampereella vuonna 2024? Paneelikeskustelutilaisuus keskustelee naiseuden voimaannuttavuudesta koko ikäkaaren läpi.

Paneelikeskusteluun osallistuvat Tampereen vanhusneuvoston puheenjohtaja Marja Civill, Tampereen ensi- ja turvakodin sosiaalityöntekijä Nahir Eguilior, Tampereen seurakuntien diakonian ja yhteiskuntavastuun pastori Kati Eloranta, Lyhytkasvuiset ry:n nuorisovastaava Celina Kal-

lio, Pro-tukipiteen etsivän työn tekijä Piia Huh-tajärvi ja Naistenkartanon toiminnanjohtaja Anna Vuorio.

Tilaisuuden avaa Tampereen kaupungin yhdenvertaisuuskoordinaattori Mikko Ala-Kapee, ja juontaa Transfeminiinit ry:n toiminnanjohtaja Tanja von Knorring.

Maksuton keskustelutilaisuus on avoin ja tarkoitettu kaikille aiheesta kiinnostuneille.

Kaikkien naisten Tampere -keskustelutilaisuus naistenpäivänä 8.3. kello 15–17 Pääkirjasto Metson Lehmus-salissa. Ilmoittautuminen viimeistään 7.3. tampere.fi -sivustolla

Ehdolla POK-vaaleissa Tampereella

Matti Höyssä (127)
Timo P Nieminen (165)
Timo Toivonen (188)

Ratkaisukeskeinen kristillinen terapeutti

Tule opiskelemaan ratkaisukeskeiseksi terapeutiksi ja sielunhoitoterapeutiksi 80 op kristillisessä viitekehyksessä. Seuraava kurssimme alkaa Tampereella toukokuussa.

Haku aika koulutuksiin on NYT!

hakemukset@kristillinterapiainstituutti.fi

Lisätiedot ja hakuohjeet:

www.kristillinterapia.fi

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut

Nauti puhtaasta kodista. Me olemme apunasi arjen askareissa.

20 vuotta puhdasta palvelua

Siivous- ja Kodinhoitopalvelut Dos Line Ky
www.dosline.fi / info@dosline.fi
045 884 7846

• Siivouspalvelut • Kodinhoitopalvelut
• Arvonlisäveroton kodin tukipalvelu

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS RY.

Nekalankulma 1, Tampere

Seurat pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19 sekä sunnuntaisin klo 16 ja 18.

Ajantasaista toimintakalenteria ylläpidetään internetsivuilla, joista seurat on myös kuunneltavissa: tampereenrauhanyhdistys.fi

Ev.lut. kirkon lestadiolainen herätysliike

ESIKOISET

Seurat ja pyhäkoulu

Sunnuntaisin klo 15 (myös verkossa)

Tervetuloa!

Uudenkylän srk-talo
Ali-Huikkaantie 13b, Tre
www.esikoiset.fi

Herättäjä-Yhdistys

la-su 9.-10.3.

Valtakunnalliset talviveisuut

Pispalan kirkolla, Pispalan valtatie 16.
www.h-y.fi/talviveisuut

su 7.4. klo 10

Herättäjä-Yhdistyksen kirkkopyhä

Messukylän kirkossa, Messukylänkatu 54. Saarna Niilo Rantala.

Silta netissä:
siltalehti.fi

Ilmoita Silta-lehden touko- ja kesäkuun erikoisnumeroissa

TOIVON SILTA ilm. 8.5. (varaukset 15.4.)

Tavoita mainoksellasi Tampereen ja lähikuntien **135 000 kotitaloutta**. Toivon Silta jaetaan kaikkiin Tampereen ja ympäristökuntien talouksiin (Ylöjärvi, Pirkkala, Nokia, Lempäälä, Kangasala), joissa ei ole ilmaisjakelua tai mainoskieltoa. Lisäksi sitä jaetaan Kirkon juhliin osallistujille.

KESÄNUMERO 6-8 ilm. 5.6. (varaukset 22.5.)

Tavoita mainoksellasi Tampereen seudulla **noin 90 000 kotitaloutta**. Lehti jaetaan kaikkiin Tampereen talouksiin, joissa ei ole ilmaisjakelua tai mainoskieltoa. Tämän kesänumeron jälkeen seuraava lehti ilmestyy syyskuun alussa 4.9.

Mediamyynti Juha Kurvinen 040 665 5983 juha.kurvinen@kotimaa.fi Pirjo Teva 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Kokkolassa syntynyt Juhon Kuosmanen on yksi tunnetuimpia suomalaisia elokuvaohjaajia. Palkittu ohjaaja on pitkien elokuviensa lisäksi ohjannut televisiosarjoja ja lyhytelokuvia.

Juhon Kuosmanen elokuvissa ollaan kolhuja kokeneen ihmisen puolella

Elokuvaohjaaja Juhon Kuosmanen tunnetaan Suomessa ja maailmalla elokuvistaan *Hymyilevä mies* ja *Hytti nro 6*, jotka ovat valloittaneet katsojat, kriitikot ja palkintoraadit niin Cannesin elokuvajuhlilla kuin kotimaassakin.

TEKSTI: **Kaarina Lehtisalo**

KUVA: **Antti Aimo-Koivisto/Lehtikuva**

Pitkien elokuviensa lomassa **Juhon Kuosmanen** on ohjannut vuosien varrella myös trilogian verran lyhyitä mykkäelokuvia. Elokuvat *Romu-Mattila ja kaunis nainen* (2012), *Salaviinanpolttajat* (2017) ja *Kaukainen planeetta* (2023) nähdään 8. maaliskuuta Tampereen tuomiokirkossa osana Tampereen elokuvajuhlien ohjelmistoa. Musiikin elokuvaan improvisoi Tuomiokirkon urkuri Esa Toivola.

Trilogian elokuvat onkin tehty esitettäväksi elävän musiikin kanssa, sillä alkujaan Kuosmanen kiinnostui mykkäelokuvan tekemisestä juuri äänien kautta.

– Olen aina tykännyt mykkäelokuvista, ja varsinkin liivenä säestetyistä mykkäelokuvista. Halusin tehdä elokuvan, joka esitettäisiin foley-artisti Heikki Kossin ja elävän orkesterin kanssa, kertoo Kuosmanen.

Foley-äännet ovat elokuvan äänitehosteita, jotka äänitetään elokuvaan jälkikäteen tai tehdään mykkäelokuvien näytöksissä elokuvan aikana.

Kuosmanen suunnitteli ensimmäistä mykkäelokuvaansa aluksi äänimaailma mielessään. Elokuva sai kuitenkin toisen suunnan, kun Kuosmanen tutustui elokuvansa päähenkilöön.

Nyt jo edesmennyt Seppo Mattila oli kokkolalainen romukauppias, joka kamppaili pitkään oikeudestaan asua omassa kodissaan. Kaupungin mukaan Mattilan talo ei ollut asumiseen sopiva.

– Elokuva on fiktiota, mutta Romu-Mattilassa on käytetty paljon todellisia aineksia Seppo Mattilan elämästä. Hän asui yksikseen kaupungin ulkopuolella, ja oli joidenkin ihmisten mielestä epäilyttävä. Syntyi puheita, ja Mattila joutui hylkiön asemaan.

Mattilan elämäntilanne kosketti Kuosmasta. Alun perin äänikokeilusta lähtenyt elokuvaprojekti muuttui vakavammaksi, ja tarve korjata Mattilan tilannetta toi elokuvaan myös yhteiskunnallisen dokumentin ulottuvuuden. Pääosassa elokuvassa nähdään Seppo Mattila itse.

Valmis elokuva on kulkuriromanttinen melankolinen kertomus, jossa Mattilan elämäntarina on muunnettu fiktion muotoon.

– Elokuva on karrikoitu tarina väärinymmärettystä ihmisestä, jonka ihmiset omaa pienuuttaan tuhoavat.

Todellisen elämän Mattilalle elokuva oli kuitenkin myönteinen käänne.

– Elokuvalla on mahdollisuuksia tuoda uusia ajatuksia, muuttaa ajatuksia. Muutama henkilö tuli elokuvan nähtyään sanomaan, että heillä oli ollut epäluuloja Mattilaa kohtaan, mutta nyt ajatukset olivat muuttuneet.

Elokuvalla ja asian saamalla huomiolla saattoi olla myös vaikutusta siihen, että Mattilan ei lopulta tarvinnut muuttaa talostaan. Hän sai asua kodissaan elämänsä loppuun asti.

Uusi versio Salaviinanpolttajista

Toisen mykkäelokuvan tekoon Kuosmanen houkutteli Loud Silents -mykkäelokuva-festivaalin taiteellinen johtaja Otto Kylmä, joka ehdotti Kuosmaselle uutta versiota ensimmäisestä suomalaisesta näytelmäelokuvasta Salaviinanpolttajat. Vuonna 1907 valmistunut ”ensimmäinen suomalainen kinematograafinen näytelmäkappale” oli aikapäiviä sitten kadonnut, mutta elokuvasta oli säilynyt lyhyitä kuvauksia lehdissä.

Näiden tietojen perusteella loihdittiin varhaisversiolle enemmän tai vähemmän uskollinen tarina, jossa mukana on kaksi salaviinanpolttajaa, possu, korttipelikohtaus ja pari poliisiäkin.

Toista salaviinanpolttajaa elokuvassa näyttelee kirjailija, teatteriohjaaja Juha Hurme.

– Tunnen Juhon pitkältä ajalta, ja oli mietitty, että olisi kiva tehdä jotakin yhdessä. Juha oli kirjoittanut näytelmän Eero Kilvestä, Volter Kilven veljestä, ja Eero Kilpi näytteli

Vapaaehtoistyö tuo ihmiset yhteen

Vapaaehtoinen toiminta pitää Ukrainan lähellä, kiteyttävät **Mariia Zhyhurt** ja **Anna-Mariia Stadnyk**.

– On hyvä tuntee, että voi auttaa jollakin tavalla. Se myös auttaa tuomaan ihmisiä yhteen, he arvioivat.

Anna-Mariia Stadnyk tuli maahan miehensä kanssa jo ennen täysimittaista sotaa, opiskeli kotoutumiskurssin jälkeen ohjelmointia ja löysi työpaikan.

– 24.2.2022 oli päivä, joka muutti paljon elämässäni. Aloin tehdä paljon asioita ukrainalaisten ja suomalaisten kesken. Ennen emme olleet juurikaan tavanneet täällä ukrainalaisia.

– Olo voi tuntua eristyneeltä ja yksinäiseltä, ja siksi koetamme tuoda paljon Ukrainaa Suomeen. Minäkin olin maahanmuuttaja, mutta tilanteeni oli erilainen, koska muuttomme oli suunniteltu ja rauhallinen.

Mariia Zhyhurt saapui maahan kaksi vuotta sitten. Hänen kultaseppänä työskennellyt miehensä on sodassa, perheen 14-vuotias poika ja 12-vuotias tytär Suomessa.

– Olen vuosien varrella uskonut ja nähnyt, kuinka hyvyys toimii. Kutsun sitä nimellä ”Wi-Fi of Light”. Matkallani kotoa Puolan läpi ja Suomessa tapasin paljon ystävällisiä ihmisiä, jotka auttoivat pyytämättä mitään vastineeksi. He opettivat minut tekemään samoin. Uskon, että vain tätä hyvyttä moninkertaistamalla olemme etupuolustajillemme luotettava taustatuki.

Kotimaassaan Zhyhurt oli työskennellyt opettajana ja koulun johtajana, joten hän päätti opettaa ukrainalaispakkolaisille englantia.

– Se oli hyvä asia myös minulle, koska auttaessani muita minusta tuntuu, että elämä on menossa eteenpäin.

Nyt hän toimii palkkatyössä ja on Tampereen ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:n jäsen. Suomen kielen perusteet hän oppi maahanmuuttajien kotou-

tumiskouluttajarytyksessä, mutta harjoittelee sitä jatkuvasti.

– Kun lapset menivät kouluun, luokalla oli ukrainalainen opettaja ja ukrainalaisia lapsia. He alkoivat oppia suomea, löysivät kavereita, ja aloitus oli rauhallinen.

Ukrainassa Zhyhurt oli harrastanut näyttelemistä. Niinpä hän alkoi harjoitella draamaa Sampolan opistoteatterissa ja houkutteli myös Anna-Mariia Stadnykin mukaan. *Shakespeare’s Children* -näytelmää esitetään 12.–14. huhtikuuta Sampolassa.

Hän harrastaa myös miekkailua ja avantouintia, jotka aloitti Suomessa. Miekkailuun hän tutustui etsiessään harrastuksia lapsilleen vastaanottokeskuksen kautta.

– Vapaaehtoistyö ottaa aikaa ja voimavaroja. Se kuitenkin auttoi löytämään harrastuksen, jota rakastan.

Tapahtumat, kuten vastikään Kiovanpuistossa pidetty rukoushetki Ukrainan sodan alkamispäivänä, ovat tärkeitä.

– Haluamme muistuttaa kaikille tamperelaisille, että valitettavasti sota jatkuu, Zhyhurt perustelee.

Anna-Mariia Stadnyk huomauttaa monen tuntevan Ukrainan nyt vain maana, jossa on sota. Hän haluaisi kuitenkin ihmisten oppivan tuntemaan sen kulttuurimaana.

– Yhdistys on tehnyt paljon työtä ukrainalaisten kirjojen lisäämiseksi. Osan kirjoista Metso on hankkinut itse, osan ihmiset ovat ostaneet ja lahjoittaneet, hän kertoo.

Yhteistyössä on mukana Kalevan kirkossa toimiva kulttuurikeskus Marhaban, jossa on myös Zhyhurtin alkuun panemia englannin kursseja.

Stadnyk lisää, että ukrainalaiset ovat suomalaisille kiitollisia avusta.

– Varasto osoitteessa Nuolialantie 29 on avoinna maanantaisin ja torstaisin kello 14–18. Facebookissa, Instagramissa ja verkkosivuilla uatampere.fi kerrotaan, miten voi auttaa ja mitä tarvitaan.

– Kaikki, mitä tehdään täällä, tukee sitä, että on paikka, johon palata. ♦

TEKSTI: **Asta Kettunen**

KUVA: **Hannu Jukola**

Lisää: siltalehti.fi

Mariia Zhyhurt on löytänyt avantouinnin, Anna-Mariia Stadnyk pitää suomalaisesta luonnosta. Molemmat osallistuvat Keskustorilla lauantaisin kello 16 järjestettäviin mielenosoituksiin.

Kuva: Jussi Koivuinen

Sara Hildénin Säätiön kokoelman näyttelyssä on esillä muun muassa Fernand Légerin taulu *Monivärinen kukka*, 1937.

Monipuolinen katsaus ulkomaiseen taiteeseen

Sara Hildénin taidemuseossa esillä oleva näyttely *Vihreän puun punaiset linnut – Teoksia Sara Hildénin Säätiön kokoelmasta* esittelee säätiön ulkomaisen kokoelman keskeisiä taiteilijoita ja teoksia 1900-luvun alkuvuosista tähän päivään. Näyttely koostuu maalauksista, veistoksista, piirustuksista ja grafiikasta.

Ulkomaisen taiteen kokoelmaan kuuluu useita kansainvälisesti merkittäviä taideteoksia, joista varhaisimmat ovat 1900-luvun alkuvuosilta, uusin vuodelta 2023.

Näyttelyssä on esillä klassikkoja, kuten Fernand Légerin maalaus *Monivärinen kukka* (1937), Henry Mooreen veistos *Lepäävä äiti ja lapsi* (1960–1961) sekä Francis Baconin maalaus *Kaksoistutkielma George Dyerin muotokuvaa varten* (1968).

Mukana on myös uudempia teoksia kuten Kiki Smithin piirustus *Vihreän puun punaiset linnut* (2006) ja Thomas Houseagon alumiiniveistos *Demon Dream I* (2023). Osa kokoelman uusimmista teoksista on näyttelyssä ensi kertaa esillä.

Kokoelma tarjoaa mielenkiintoisen katsauksen kun-

kin aikakauden ajankohtaiseen kansainväliseen taiteeseen.

Tällä hetkellä Sara Hildénin Säätiön ulkomaisen taiteen kokoelmaan kuuluu yli 500 taideteosta lähes 230 taiteilijalta. Nykyään se on yksi Suomen laajimmista ja merkittävimmistä modernin ja nykytaiteen kokoelmista.

Esillä on modernismin klassikoita, 1950–1960-lukujen ekspressiivististä ja geometristä abstraktia taidetta sekä 1960–1970-lukujen pop-taidetta ja fotorealismia.

Mukana on myös poimintoja 1980–1990-lukujen taiteesta sekä 2000-luvun taiteilijoilta.

Sara Hildénin Säätiön taidekokoelma sai alkunsa vuonna 1962, jolloin Sara Hildén lahjoitti omistamansa taideteokset nimeään kantavalle säätiölle. Kansainvälinen kuvataide on säätiön perustamisesta lähtien ollut taidekokoelman merkittävimpiä painopisteitä. ♦

Vihreän puun punaiset linnut – Teoksia

Sara Hildénin Säätiön kokoelmasta 12.5. saakka Sara Hildénin taidemuseossa

Pimeästä kohti valoa

Taidemaalari Annukka Laineen kevään *Pimeästä kohti valoa – Unelma kesästä* -näyttelyn maalaukset kertovat voimakkaasta, mutta herkästä muutosprosessista, joka tapahtuu vuodenaikojen vaihtuessa niin luonnossa kuin ihmiselämässään.

Kuva: Annukka Laine

– Valo rytmittää elämäämme ja vuodenkiertoa monin tavoin. Syksyn edetessä kohti joulua aika tuntuu kuin tiivistyvän valon vähetessä ja päivien käydessä yhä lyhyemmiksi. Lisääntyvä pimeys vaikuttaa meihin eri tavoin. Se saa monet vetäytymään ja kaipaamaan elämänrytmin hidastamista, miettii Laine.

Kevään lisääntyvä valo tekee mahdolliseksi näkemisen uusin silmin.

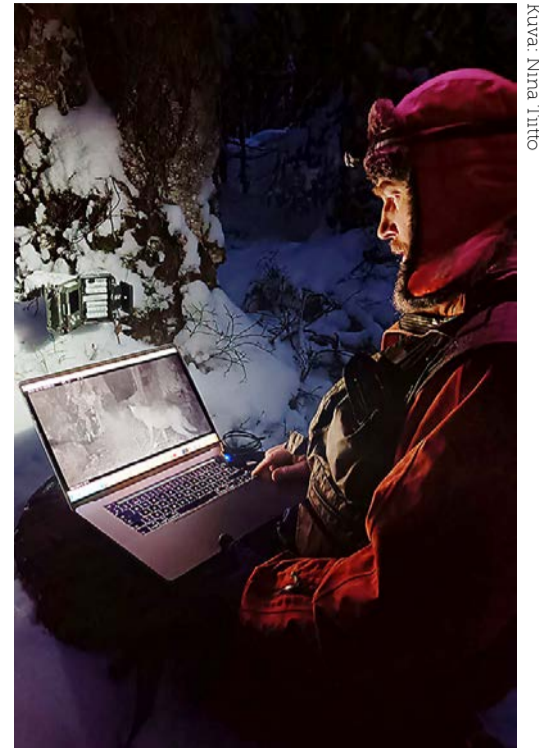
– Kuva voi tuoda valoa ja lohtua pimeän keskelle. Kuva valosta auttaa uskomaan siihen silloinkin, kun on pilvistä. Se voi antaa toivoa ja voimia odottaa uutta kesää.

– Tämä kaikki heijastaa osaltaan ihmisen ikuista kaipausta johonkin kauniimpaan ja ehyempään kuin elämän arkitodellisuus ja pitkä pimeä talvi sisältävät, miettii taiteilija. ♦

Annukka Laine: Pimeästä kohti valoa – Unelma

kesästä -näyttely 25.4. saakka Tampereen yliopistollisen sairaalan ravintola Ellipsissä, Biokatu 12. Avoimna arkisin kello 10.30–15

Annukka Laineen Valoa kohti -teos sijaitsee Tampereen yliopistollisen sairaalan päärakenuksen Hiljaisessa tilassa.

Kuva: Nina Tiitonen

Juha Suonpää on asentanut metsäkameeroita Urjalan maastoon.

Ihmetelkäämme toisia lajeja

Valokuvakeskus Nykyajassa esillä oleva *Metsän kissa* -näyttely on osa suurpetoaiheista teoskokonaisuutta, johon kuuluu viime vuonna ensi-iltansa saanut dokumenttielokuva *Ilveskuiskaaja / Lynx Man*, ilves-aiheinen valokuvakirja ja elokuvan julkaisun yhteydessä toteutettu vaikuttavuuskampanja.

Juha Suonpään ilves-hankkeen tavoitteena on lisätä valokuvataiteen keinoin ympäristöön liittyvää tunnetietoa. Ilvesten välityksellä hän haluaa tehdä näkyväksi meitä ympäröivän monimuotoisen luonnon, jonka säilyminen edellyttää uuden tyyppisen luontosuhteen rakentumista, kuudennen sukupuutto-aallon keskellä.

– Isossa kuvassa kyse on erilaisen kohtaamisesta, kanssakäymisestä ja kanssakulkijuuudesta, Suonpää määrittelee.

Hän haluaa meidän pohtivan, miten eläimestä voisi puhua jollain muulla näkökulmalla kuin siitä, jossa ihminen on luomakunnan kruunu. Hän näkeeikin työskentelynsä yhteisen kielen opetteluna toislajin kanssa.

– ”Eläin elää, ihminen ihmettelee”, hän siteeraa Sielun Veljet -yhtyeen kappaleen sanoitusta.

– Meidän tehtävämme on nimenomaan ihmetellä, luontoa lähellämme.

Valokuvista ja videoteoksesta koostuvan näyttelyn aineisto on syntynyt metsään viideksi vuodeksi asetetuilla kameroilla. Suonpää itse ei ole nähnyt kuvissaan esiintyviä yksilöitä.

Usein yöaikaan liikkuneet eläimet ovat tulleet lähelle infrapuna-aallonpituudella kuvanneita kameeroita, jolloin niiden tallenteet voidaan nähdä myös eräänlaisina omakuvina eli selfeinä. Videoteoksessa nähdään eläimiä sellaisina kuin ne luonnossa kulkevat, ilman että ihminen ottaa niihin kontaktia.

Juha Suonpää on taiteen, ympäristö- ja luontokuvauksen dosentti, taiteen tohtori ja kasvatustieteen maisteri. Hän toimii yliopettajana Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) soveltavan tutkimuksen keskuksessa.

Metsän kissa -näyttelyn luontokuvavillioista on jäljellä 7. maaliskuuta kello 17–18 Nykyajassa pidettävä ilta otsikolla Mikä ihmeen otus toi on?. Vierailevana tähtenä on luontotohtori Tomi Kumpulainen. ♦

Asta Kettunen

Juha Suonpää: Metsän kissa 18.3. saakka Valokuvakeskus Nykyajassa

Konserttitarjotin

Varjoisia sävyjä ja toivon säveliä

Tamperelainen poikakuoro Pirkanpojat esiintyy vuoden ensimmäisessä konsertissaan 10. maaliskuuta kello 19 Tampereen tuomiokirkossa. Yhteistyökuoroksi saapuu Mieskuoro Euga johtajanaan Visa Yrjölä.

De Profundis / Syvyydestä -nimisen konsertin teemat käsittelevät yksinäisyyttä ja elämän varjoisia sävyjä, joista nousee luottamuksen ja toivon säveliä. Yhteisessä ohjelmassa kuullaan hengellisestä minimalismista tunnetun virolaisen Arvo Pärtin *De Profundis*, Jean Sibeliuksen väkeviä mieskuorolauluja sekä Gabriel Fauré'n valoisa *Cantique de Jean Racine*.

Pirkanpojat tarttuu Gabriel Fauré'n, Anton Brucknerin sekä Camille Saint-Saënsin klassikkokappaleisiin. Säestäjänä toimii Tampereen tuomiokirkon urkutaiteilija Esa Toivola.

– Elämme kriisin ympäröimässä ajassa, jonka sisällöt välittyvät nuorille monella tavalla. Musiikin kautta näitä aiheita voidaan käsitellä turvallisesti ja löytää elämään merkitystä, yhteisöllisyyttä ja toivoa, Pirkanpoikien taiteel-

Kuva: Kristian Koivisto

Mieskuoro Euga tulkitsee konsertissa Einojuhani Rautavaaran, Erik Bergmanin ja Lotta Wennäkosken sävellyksiä.

linen johtaja **Jouni Rissanen** kertoo.

– Eugaan riveissä laulaa useita entisiä pirkanpoikia, ja on ilo saada heidät mukaan konserttiin: nuorten miesten yh-

teinen energia ja sointi pääsevät upeasti esille Tuomiokirkon akustiikassa.

Liput 20/15 € ticketmaster.fi ja ovelta klo 17.45 (ei paikkavarausta)

Englantilainen ilta – Brittisk afton

Englantilainen musiikki on teemana Pispalan kirkossa pääsiäismaanantaina 1. huhtikuuta kello 17.

Duo Helling-Lempan ohjelmassa ovat Benjamin Brittenin ja Frank Bridgen sonaatit sellolle ja pianolle.

Vuonna 2019 perustetussa duossa soittavat turkulainen sellisti Andreas Helling sekä lietalainen pianisti-kirkkomuusikko Tuuli Lempa. Konserttiohjelma koostuu Benjamin Brittenin ja Frank Bridgen sonaateista.

Lempa on keskittynyt kamarimusiikin ja uuden musiikin esittämiseen. Hän suoritti pianonsoiton A-tutkinnon Norjassa 2012 tunnetun Messiaen-pianistin Håkon Austbøn johdolla. Hän on valmistunut myös kirkkomuusikoksi vuonna 2019 ja työskentelee parhaillaan Raision seurakunnan kanttorina sekä freelance-pianistina.

Helling työskentelee Turun Filharmonisen orkesterin sellojen äänenjohtajana. Hän on esiintynyt solistina ja kamarimusiikkona muun muassa Kiinassa, Ranskassa, Italiassa, Itävallassa ja Puolassa. Hän on myös opettanut Naanta-

lin musiikkiopistossa sekä Turun ammattikorkeakoulussa. Konserttiin on vapaa pääsy. Kolehdin tuotto ohjataan Yhteisvastuukeräyksen kautta nuorten hyväksi.

Kuva: Jukka Lempa

Tuuli Lempan ja Andreas Hellingin työtä on tukenut Konstsamfundet-säätiö.

Vapahtajan viimeiset sanat ristillä

Joseph Haydnin sävellys *Jeesuksen seitsemän sanaa ristillä* vuodelta 1787 perustuu Jeesuksen tunnettuihin sanoihin ristiinnaulitsemisen aikana. Vaikka aihe on ankea, sävelteos on tunnelmaltaan lohdullinen ja sisältää dramaattisia kohtia, kärsimystä ja kipua, mutta ne eivät saa viimeistä sanaa.

Teoksessa on yhdeksän osaa, joista seitsemän kuvaa Jeesuksen sanoja. Johdanto kuljettaa kuulijan Golgatalle, ja sii-

nä voi kuulla katselijan parkaisuja, ehkä myös Kristuksen tuskanhuokauksia. Ensimmäinen sana, Kristuksen rukous "Isä, anna heille anteeksi", kertoo laupeudesta. Toisessa sanassa Kristus puhuttelee katuvaan ryöväriä ja lupaa hänelle: "Tänään olet minun kansani paratiisissa". Teos päättyy maanjäristykseen.

Haydnin sävellys on alun perin tilausteos, jota pyysivät säveltäjältä Andalusiaassa sijaitsevan Cadizin luolakirkon papit osaksi pääsiäiseen valmistautumista ja hiljaisen viikon sanoman mietiskelyä. Sävellyksestä tuli nopeasti suosittu. Yleisen käsityksen mukaan Haydn itse piti sitä pääteoksenaan.

Myöhemmin siitä muokattiin jousikvartettiversio, joka kuullaan tiistaina 26.3. kello 19 Pispalan kirkossa TASO:n jousikvartetin esittämänä. Pastori Jaana Rantala vastaa ilnan tekstiosuuksista.

Musiikki voi avata syvällisiä pohdintoja pääsiäisen sanomasta ja inhimillisestä kokemuksesta. Haydnin *Die sieben letzten Worte unseres Erlösers am Kreuze* kuullaan Pispalassa Tampereen akateemisen sinfoniaorkesterin eli TASO:n (kuvassa) jousikvartetin esittämänä.

Kuva: Veit-Jussi Lietsala

Kaamoksesta kevääseen

Marianpäivän konsertissa sunnuntaina 17.3. kello 19 Vanhassa kirkossa Simon Svoboda soittaa oman sävellyksensä *Kaamos* soolospelille sekä Ernest Blochin *Rukouksen* sarjasta sellolle ja jousille. Rukous *Kol Nidre* liittyy juutalaiseen perinteeseen. Simonin muut soolonumerot ovat Joseph Haydnin musiikkia.

Orkesteri esittää kolmen vuosisadan englantilaisen säveltäjän eli John Dowlandin, Charles Avisonin ja Adam Carsen sekä Joseph Haydnin musiikkia.

Australialais-suomalainen Simon Svoboda opiskeli Australian National Academy of Musicissa ja Queenslandin yliopistossa. Hän valmistui musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta. Svoboda toimii Tampere Filharmonian selloryhmän äänenjohtajana ja on soittanut myös Helsingin suurissa orkestereissa.

Hän esiintyy usein selloduossa Simon ja Tommi ja on liittynyt vastaperustettuun Quinteto Tango Berliniin. Simon on lisäksi inspiroitunut säveltämään minimalistista musiikkia sellolle ja omalle äänelleen. Hänen tuleva levynsä *Kaamos* on kuusiosainen teos, joka on saanut innoitukseensa Suomen talven elementeistä.

Tampereen Kamarimusiikkiseuran orkesteria johtaa Miika Jämsä. Ohjelma 15 €

Kärsimysviikon kuoromusiikkia

Harjun Kamarikuoro esittää palmusunnuntaina Heinrich Schützin *Johannes-passion* ja sitä täydentävää kuoromusiikkia Arvo Pärtiltä, Eero Väätäiseltä, Erkki Tuppuraiselta, T.I. Haapalaiselta ja Hristo Dantchevilta.

Kuoronjohtaja **Heikki Liimola** kertoo Schützin *Johannes-passion* yhteydestä J.S. Bachin passioihin:

"Konserttimme keskiössä on Heinrich Schützin *Johannes-passio*, joka on sävelletty solisteille ja kuorolle. Teoksessa ei ole mukana lainkaan instrumentteja. Kaikki muutkin konsertin teokset ovat a cappella eli säestyksettömiä.

Schützin passiot ovat olleet J.S. Bachille tärkeitä hänen suunnitellessaan omia passiosävellyksiään. Bachin *Johannes-passio*ssa on kuultavissa useita yksityiskohtia, jotka ovat saaneet vaikutteita Schützin sävellyksistä.

Bachin passioissa kertovan evankeliumitekstin lisäksi on kuoron laulamina koraaileita ja solistien laulamia aarioita, jotka keskeyttävät hetkeksi evankeliumin kertomuksen aihetta pohdiskelevilla ja osin kommentoivilla itsenäisillä tekstisällöillään tai tuttuun aiheeseen liittyvien koraaileiden teksteillään.

Schützin passioissa näitä vastaavia elementtejä ei ole, mutta on mahdollista, että Schützin passion eri kohdissa on esitetty joitakin muita tekstimotetteja, psalmeja ja niin edelleen.

Toteutamme Palmusunnuntain konsertissa *Johannes-passion* "Bachin tapaan" eli siten, että sekä Arvo Pärtin ortodoksisuudelliset sävellykset sekä suomalaisten säveltäjien tekstit, ortodoksiset sävellykset ja säkeistölaulut toimivat Johannuksen evankeliumin tapahtumien ohessa pohdiskelevina, rukoilevina ja kommentoivina elementteinä. Lisäksi ne tuovat kertomukseen lyhyet otteet sekä Matteuksen että Luukkaan evankeliumeista."

Jasper Leppänen toimii evankelistana, Juho Sten Jeesuksena ja Janne Salmenkangas on Pilatus.

Ristintietä valoon – kärsimysviikon kuoromusiikkia a cappella su 24.3. klo 19, Tampereen tuomiokirkossa. Ohjelma 20/15 €. Lisää kuorosta: harjunkamarikuoro.net

Kuva: Pirkko Kanervisto

Sanna Vähälän lopputyökonsertti *Stabat Mater* esitetään palmusunnuntaina Messukylän kirkossa.

Teologinen pohdiskelu synnytti uuden *Stabat Mater* -teoksen

Olin jo sävellysohjaajana alkuaikojasta ajatellut, että jossain vaiheessa haluaisin tehdä oman *Stabat Mater* -teoksen. Samalla pohdin, olisiko minulla rohkeutta lähteä luomaan nykyaikaista vastinetta esimerkiksi Pergolesille, jonka sävelet ovat soineet jo monta vuosikautta, kertoo **Sanna Vähälä**, jonka ammattikorkeakoulutason sävellysohjaajan lopputyökonsertti *Stabat Mater* esitetään palmusunnuntaina Messukylän kirkossa.

Lopputyönsä jälkeen Vähälä valmistuu säveltäjäksi ja musiikinteoriatiedoksi Tampereen ammattikorkeakoulusta. Hänellä on myös kirkon nuorisotyön ohjaajan koulutus.

Stabat Mater -klassikoista Vähälälle olivat tutuimpia juuri Giovanni Battista Pergolesin ja Francis Poulencin versiot, joita hän on myös ollut itse esittämässä.

– Ensimmäinen haaste oli unohtaa tuo mieleen painunut musiikki sekä etsiä uudet melodiat ja harmoniat, oma näkemys näistä teksteistä.

Tekstin on oletetusti kirjoittanut Jacopone da Todi (noin 1230–1306). Hän oli alun perin arvossa pidetty asianajaja, kunnes vaimon kuolema sai hänet kääntymään fransiskaaninimunkiksi.

– Tekstin otsikko kertoo, mistä on kyse: ”Seisoi äiti suruissansa...”. Kyse on tilanteesta, jossa Maria-äiti katsoo, kun hänen poikansa Jeesus kidutetaan kuoliaaksi ristillä, kertoo Vähälä.

– Runo on katolisen kirkon jäsenille tärkeä ja rakas teksti. Itse olen osin maallistunut, jopa kyyninenkin luterilainen. Mietin runon taustaa, ja sitä, miten voin eri kirkkokunnan jäsenenä tulkita sitä musiikiksi, kertoo Vähälä.

Sävellystyön ohessa Vähälä kävi itsensä kanssa myös pohdintaa teologisen säveltämisen ongelmasta: säveltääkö taiteelle vai Jumalalle.

– Halu tehdä jotain kaunista musiikin keinoin on minuun asettunut tarve. Voi kysyä, haluanko nähdä sen olevan lähöisin jostakin suuremmasta.

Monista teologisista pohdinnoista ja epäilyksistäkin huolimatta Vähälä kokee, että hän saa ottaa vastaan lahjoja musiikin muodossa ja merkitä ne omiin nimiinsä.

– Olisiko se jonkinlaista kontemplaatiota, toiseen suuntaan kääntynyttä viestintää, rukousta, joka tuleekin ylhäältä alaspäin?

Konsertissa esiintyvät Marjaana Ritanen, sopraano, Saija Siuko, mezzosopraano, Lotta Rissanen, huilu, Ulla Hannula, viulu, Kevin Zhuang, sello, Kaisu Erämaa, urut, ja Petrus Marjanen, musiikin johto. Puheenvuoron konsertissa pitää Mari-Helmi Pirhonen. ♦

Kirsi Airikka

Stabat Mater su 24.3. kello 18 Messukylän kirkossa. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 euroa

Pari laulua pitkäperjantaille

Sanoittaja ja laulukirjoittaja **Petri Lassila** johdattelee Lielahden kirkossa pitkäperjantain tunnelmiin. Lassilan kappaleet on alun perin kuultu rock-sovituksina ja monille akustiset versiot ovat iloinen yllätys.

Melankolisten tunteiden tulkkinä tunnetun Lassilan tekstit liikkuvat usein uskon, filosofian ja etiikan vaikeakulkuisessa maastossa. Kuulijoiden kokemus on, että tekstit kestävät useita kuuntelukertoja, ja sanoituksista paljastuu ajan myötä uusia kerroksia.

Kitaralla itseään säestävä Lassila

laulaa lämpimällä äänellään matalalta. Keikoilla on yleensä mukana myös viulisti, joka täydentää taustalaululla kappaleiden melodioita.

– Itseoppineena soittajana ja lauluntekijänä olen todella kiitollinen siitä, että olen aina saanut tehdä musiikkia itseäni taitavampien muusikoiden kanssa, Lassila huokaisee.

Pitkäperjantain 29.3. konsertti alkaa Lielahden kirkossa kello 15. Gospel Café ei ole tilaisuuden yhteydessä avoinna. Konsertin aikana kerätään kolehti Ukrainan tilanteen auttamiseksi Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Kuva: Rami Marjamäki

Petri Lassila, joka on tullut tutuksi *Terapia-* ja *TERA-*yhdistysten keulahahmona, esittää kappaleitaan myös trubaduurina.

Konsertteja 6.3.–3.4.2024

Lounasmusiikkia – Salut d’amour
ke 6.3. klo 12–12.30 Aleksanterin kirkko
Olga Iartseva, viulu
Katja Mäkiö, piano ja urut
Vapaa pääsy, mahdollisuus lahjoittaa
Yhteisvastuulle

Katedraali.org – Musiikkia uruille
ke 6.3. klo 19–20 Tuomiokirkko
Ralph Gustafsson (Ruotsi)
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Yhteisvastuukonsertti
su 17.3. klo 14 Tesoman kirkko
Henry Aalto ja Sanna Ketola

Äiti lasta tuudittaa
Kehtolaulujen yhteislauluilta
su 17.3. klo 16 Viinikan kirkko
Stiina Leinonen ja Martti Syrjäniemi
Vapaa pääsy

Kohti Getsemanea
ke 27.3. klo 19 Pispalan kirkko
Sanna Ketola, sopraano
Anne Viljamaa-Harju, altto
Elina Peura, urut ja continuo
Jousiyhtye

Pieni passio ja Laulun siivin -kuoro
ke 27.3. klo 19 Messukylän kirkko
Vapaa pääsy

Lauluja ristin tiestä
pe 29.3. klo 15 Hervannan kirkko
Musikkopastori Severi Laakso

W. A. Mozart: Requiem
pe 29.3. klo 18–19.30 Tuomiokirkko
Lisää sivulla A 20

Tulkaa! Kiiruhtakaa!
la 30.3. klo 21–22 Kalevan kirkko
Nevio Keller, oboe ja Esa Toivola, urut
Vapaa pääsy, ohjelma 10 € MobilePay:lla
Tuomiokirkkoseurakunnan musiikkityölle

Musiikkia Taivaan Täydeltä – Pääsiäisjazz
ma 1.4. klo 17.30 Viinikan kirkko
Revelation quartet: Ville Rauhala, Antti Mäkinen, Sami Sippola ja Ari Leinonen

Kuva: Tuukka Nygård

Improvisointi on yksi urkuri Teemu Suomisen mieluisimmista työkaluista kanttorin työssä. Aleksanterin kirkon lounasmusiikin alussa keskiviikkona 3. huhtikuuta kello 12–12.30 yleisö saa ehdottaa hänelle teemaa improvisoinnin pohjaksi virsikirjan iloisten virsimeletoidien valikoimasta. Yhtenä improvisaation teemoista soi virsi 105 *Aurinkomme ylösnousi*.

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan vastaperustettu kuoro on saanut nimekseen Tampere Cathedral Choir (TCC), tuttavallisemmin Tampereen Katedraalikuoro. Sen ensikonserttina kuullaan W. A. Mozartin *Requiem*, jonka tekstin ytimessä ovat "requies" ja "lux" eli rauha ja valo.

Kuva: Emil Bobbyrev

Uusi kuoro isoille kirkkomusiikkiteoksille

Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan uuden kuoron, Tampere Cathedral Choirin, tavoitteena on tuoda suuret kirkkomusiikkiteokset seurakunnan konserttitoiminnan ytimeen. Ensimmäinen esitettävä teos on W. A. Mozartin *Requiem*, yksi länsimaisen taidemusiikin tunnetuimmista sielunmessuista.

Tampere Cathedral Choir syntyi kantoreiden päätöksestä perustaa uusi kuoro puhtaalta pöydältä. Kuoron johtajana toimii **Riikka Viljakainen** ja äänenmuodostajina kuoroa ohjaavat kokeneet laulopedagogit Pirjo Mäntyvaara ja Eveliina Ylikoski.

Idea kuorosta sai alkunsa, kun Tampereen Tuomiokirkkoseurakunnan kanttorit vierailivat Turun Tuomiokirkkoseurakunnassa kesällä 2023. Paikallinen kanttori Anu Åberg kertoi seurakunnan rikkaasta kuo-

rokulttuurista, mikä sytytti kipinän luoda vastaavaa toimintaa Tampereelle.

Tavoitteena oli luoda kokonaan uusi kuoroyhteisö ja houkuttaa koelauluihin kuorolaisia, jotka haluavat kokea tutun teoksen uudestaan tai ensimmäistä kertaa.

Monipuolinen laulajisto

Syksyllä pidetyt koelaulut toivat yhteen monimuotoisen laulajiston. Laulajia saapuu harjoituksiin niin Tampereen keskustasta kuin eri puolilta Pirkanmaatakin.

– Monen kuorolaisen arki on kiireistä ja hyvin aikataulutettua. Niinpä tässä kuorossa harjoitusajaksi valikoitui sunnuntai-iltapäivä, joka mahdollistaa osallistumisen kauempaakin. Tavoitteena on edetä projekti kerrallaan, joita on suunniteltu tuleviksi vuosiksi jo useampia, kertoo Viljakainen.

Koska Tampereen tuomiokirkko on

alueen keskeinen konserttikirkko, kuoronjohtaja on myös kuunnellut muiden kaupungin kuorojen suunnitelmia. Tulevaisuudessa yleisö saakin nauttia tässä kirkossa kirkkomusiikkiteosten rikkaasta perinnöstä monipuolisesti.

Tampereen Katedraalikuoron laulajia yhdistävänä tekijänä on halu laulaa yhdessä keskeistä kirkkomusiikkia ja luoda yhteisö, jossa jokainen laulaja voi vaikuttaa siihen, millaiseksi kuoro muodostuu niin äänellisesti, musiikillisesti kuin ilmapiiriltäänkin.

Halu oppia lisää laulamisesta on suuri. – On ollut todella mukavaa päästä uuteen kuoroon laulamaan. Minulla on ollut taukoa kuorolaulamisesta ja nyt, kun huomasi tämän uuden projektin, päätin hakea mukaan. Kuorossa on ollut kivaa, ja teos on mennyt jokaisella harjoituskerralla paljon eteenpäin, sopraanolaulaja **Emma Kaak-**

ko kertoo ensivaikutelmistaan.

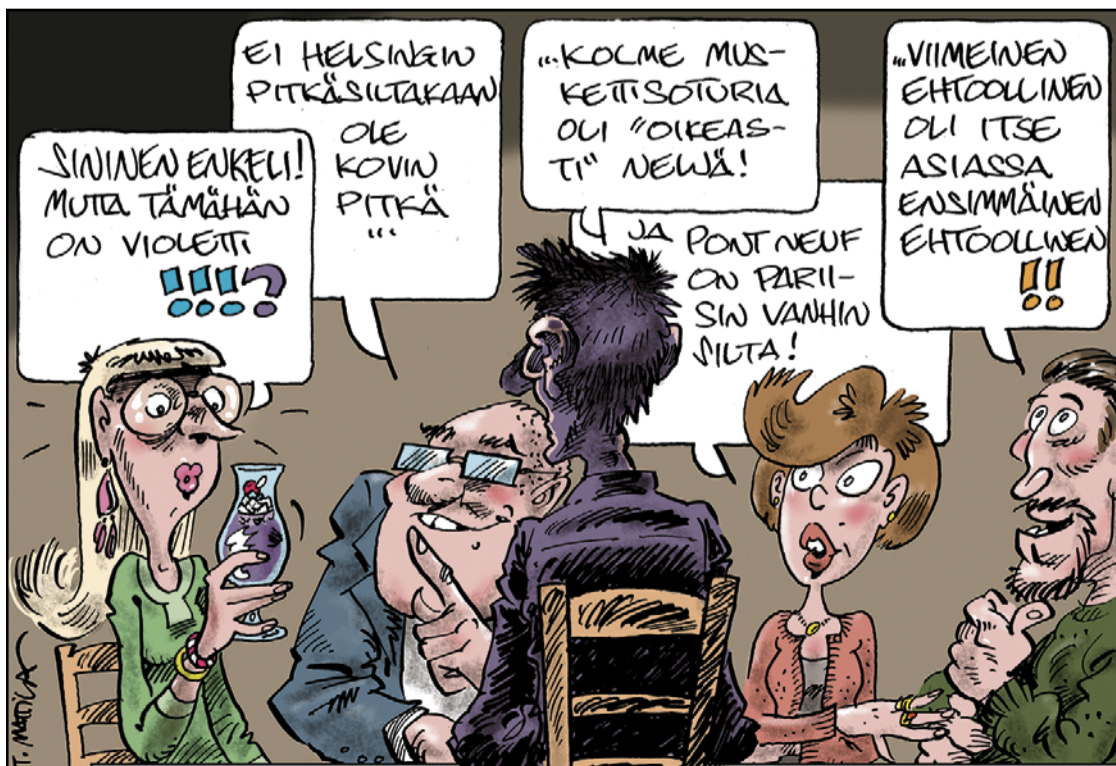
– Mozartin *Requiem* on vaikuttava teos, joka vie mennessään. Teos haastaa laulajat ja soittajat todella. Uskon kuoron ja orkesterin rakkeiden riittävän.

Pitkäperjantaina esitettävässä *Requiem*-missa kuoro tekee yhteistyötä Tampere Chamber -orkesterin kanssa. Solisteina kuullaan tamperelaisia laulun ja kirkkomusiikin ammattilaisia: Eveliina Ylikoski, sopraano; Pirjo Mäntyvaara, alto; Taavi Niinimaa, tenori ja Janne Salmenkangas, basso.

Jeesuksen kuolinpäivän kokonaisuudessa konsertti ajoittuu ristiltä ottoon ja hautaamiseen.

Katja Mäkiö ♦

W.A. Mozart: *Requiem* pe 29.3. kello 18 Tampereen tuomiokirkossa. Liput 20 /15 € lippu.fi sekä tuntia ennen ovelta

Maaliskuun ekovinkki:

Siivoa ruualla

Raaka sipuli puhdistaa grilliritilät. Lämmitä grilli, jotta ritilään tarttunutta ruokaa ja likaa palaa pois. Laita puolikas sipuli leikkauspuoli alaspäin haarukkaan ja käy ritilää läpi.

Kuori saksanpähkinä ja hiero puisten huonekalujen naarmuja pitkin. Vedä sormeasi naarmua pitkin auttaaksesi öljyä pääsemään läpi. Anna vaikuttaa viisi minuuttia. Lopuksi pyyhi liinalla.

Kostutetulla vaalealla leivällä keräät lasinsirpaleet ja oliiviöljyllä kostutetulla liinalla irrotat mahlan.

Peitä pizzatahra maissijauholla ja anna olla paikallaan 15–20 minuuttia. Imuroi jauhot pois ja puhdista kangas.

Kolajuoman hapot auttavat poistamaan tahroja vessanpöntöstä. Anna vaikuttaa tunnin ajan. ♦

Asta Kettunen

Lähde: nainen.com

Lisää: siltalehti.fi/ekovinkki

Kuva: Hannu Jukola